

TALOUSARVIO 2016

TALOUSSUUNNITELMA 2017-2018

KARKKILAN KAUPUNKI

Karkkila Högfors

1	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	3
2	KARKKILAN KAUPUNGIN STRATEGIA 2014 – 2017	4
3	YLEISOSA	8
3.1	Yleinen talouskehitys	8
3.2	Taloudellinen kehitys Karkkilassa	8
3.3	Työllisyys	8
3.4	Väestö	9
4	TALOUSARVIOESITYS	11
4.1	Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne, sitovuus ja seuranta.....	11
4.2	Talousarvioehdotuksen yhteenveto.....	15
5	KÄYTTÖTALOUSOSA	17
5.1	Keskusvaalilautakunta	17
5.2	Tarkastuslautakunta	17
5.3	Kaupunginhallitus	17
5.4	Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	22
5.5	Vapaa-aikalautakunta	25
6	HENKILÖSTÖ.....	36
7	TULOSLASKELMAOSA	44
8	KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS	47
9	KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEET.....	52
10	INVESTOINTIOSA	53
11	RAHOITUSOSA.....	61

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Suomalainen hyvinvointivaltio on tällä hetkellä ajautunut tilanteeseen, jossa rakenteelliset muutokset ovat välttämättömiä hyvinvointivaltion tulevaisuuden turvaamiseksi. Julkisen sektorin rakenteellisilla muutoksilla on väistämättä vaikutus myös kuntiin. Muutoksista kuntiin vaikuttavat suoraan käynnissä oleva tehtävien ja veloitteiden karsinta sekä valtion toimet Suomen kilpailukyvyn parantamiseksi. Suurin näistä muutoksista on kuitenkin meneillään oleva sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakenneuudistus, joka nykyisellään toteutuessaan siirtää sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuun kunnilta uudelle itsehallintoalueelle. Kaupungin järjestämiin peruspalveluihin muutoksella on valtava merkitys. Toteutuessaan muutos siirtää noin 60 prosenttia kaupungin rahaliikenteestä uudelle järjestäjälle sekä rahoittajalle. Lisäksi uhkana on, että järjestämisvastuun siirtämisvastuun siirtyessä myös sosiaali- ja terveyspalveluita tarjoavien toimipisteiden paikat muuttuvat. Tässä muutoksessa Karkkilan kaupungin on tehtävä kaikki mahdollinen kaupunkilaisten lähipalveluiden turvaamiseksi.

Karkkilan talousarviossa vuodelle 2016 sekä taloussuunnitteluvuosille 2017–2018 linjataan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet, joilla varmistetaan lokakuussa 2013 kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian toteutuminen. Talouden osalta vuonna 2016 jatketaan määrätietoista linjaa, jossa toimintaa johdetaan talouden ehdoin ja päätöksenteossa turvataan kaupungin taloudellinen tasapaino. Talousarvioehdotuksen mukaisesti vuodesta 2016 on tulossa neljäs peräkkäinen vuosi, jolloin kaupunki tekee ylijäämäisen tuloksen. Positiivisen talouskehityksen on mahdollistanut tasapainotusohjelmassa linjatut toimenpiteet sekä toimintakulujen sopeutus tulorahoitukseen. Toiminnallisten tavoitteiden osalta vuonna 2016 keskiössä on investointien ja korjausvelan suunnitelmallisen hallinnan parantaminen, määrätietoinen prosessien kehittäminen sekä esimiesvalmiuksien parantaminen.

Kaupungin talouden keskeisin ongelma taloussuunnitelmavuosina on korkea investointitaso. Nyhkälän koulun laajennus- ja saneeraustyö sekä terveysaseman saneeraus lisäävät kaupungin bruttomääräisiä investointimenoja arviolta 21,7 miljoonaa euroa. Investoinnit ovat tärkeä panostus palvelutuotantoon ja tuovat kaupunkilaisten käyttöön modernin opiskeluympäristön sekä uudistuneet terveyspalvelut. Kohonnutta investointitasoa ei voida kuitenkaan rahoittaa pelkän tulorahoituksen voimin, jonka takia kaupungin on turvauduttava velkarahoitukseen. Kohonnut investointitaso kasvattaa myös kaupungin poistoja. Mittavat rakennushankkeet edellyttävät kaupungin tuloveroprosentin nostoa vuodelle 2017. Kaupungin kohonnut investointitaso tullaan sopeuttamaan kaupungin tulorahoitukseen erillisellä investointi- ja rahoitusohjelmalla vuoden 2016 aikana.

Kokonaisuudessaan vuoden 2016 talousarvio osoittaa kaupungin toiminnan ja talouden kehittyneen suotuisasti. Esitän lämpimät kiitokset koko henkilökunnalle ja luottamushenkilöille kovasta työstä ja päätöksistä, joita on tehty uuden ja vahvemman Karkkilan eteen. Jatketaan hyvää yhteistyötä ja tehdään yhdessä Karkkilan kaupungista vieläkin parempi paikka asua, yrittää ja elää.

Karkkilassa lokakuun 27. päivänä 2015

Erkki Eerola
vt. kaupunginjohtaja

2 KARKKILAN KAUPUNGIN STRATEGIA

2014 – 2017

Valtuusto hyväksyi kaupungin strategian syksyllä 2010 ja päivitti sitä loppuvuodesta 2011. Keväällä 2013 käynnistettiin jälleen kaupunkistrategian päivittäminen sekä toimenpideohjelman laatiminen talouden tasapainottamiseksi. Kaupunginvaltuusto päivitti 7.10.2013 strategian § 96 ja hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman § 95.

Strategia ohjaa valittujen strategisten päämäärien mukaan kaupungin toimintaa ja taloutta kohti asetettuja tavoitteita. Talousarvion valtuustotason taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet perustuvat kaupungin strategiaan.

VISIO

Karkkila - Murroksesta menestykseen

ARVOT

Asukas- ja asiakaslähtöisyys

Yhteistyö ja vuorovaikutteisuus

Ammattitaito ja aloitteellisuus

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Kaupungin talous tasapainossa

Tasapainoinen talous mahdollistaa kuntapalvelujen tuottamisen kuntalaisille. Kaupunki tasapainottaa taloutensa asukkaiden peruspalveluja vähentämättä lähipalvelut turvaten. Karkkila haluaa olla laajeneva lähipalvelualue, jossa palvelut tuotetaan kaupunkia laajemmalle alueelle. Karkkilalaisten omatoimisuus, osallistuminen ja yhteisöllisyys tukevat tavoitteiden saavuttamista. Kaupungin kilpailukykyä kehitetään systemaattisesti ja olemassa olevia Karkkilan vahvuuksia korostetaan. Toimintaympäristön olosuhteet tunnustetaan ja toiminnassa keskitytään kaupunkilaisten palvelutarpeen kannalta oleelliseen.

Menestystekijät

- asukasmäärän kasvu
- ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö
- teknologian hyödyntäminen palvelutuotannossa
- yhdensuuntainen johtaminen
- optimaalinen omistajapolitiikka
- painopiste ennaltaehkäisevissä palveluissa ja hankkeissa
- resurssien tehokas käyttö ja palvelutuotannon priorisointi

Tavoitteet vuoteen 2017

- asukasmäärän hallittu kasvu
- ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työkykyinen henkilökunta
- asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu-, johtamis- ja toimintakulttuuri

- toimitilastrategiaa toteutetaan asukkaiden palvelutarpeet huomioiden
- korjaushankkeita toteutetaan suunnitelmallisesti
- menojen kasvu pysähtyy ennaltaehkäisevän toiminnan ja palveluiden priorisoinnin ansiosta
- talous täyttää kuntalain 65 §:n vaatimukset

Mittarit

- asukasmäärän kasvu (hlö)
- asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyt
- ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys ja saatavuus
- omaisuuden tuottavuus talouden ja hyvinvoinnin kriteerein
- tulorahoitus kattaa kokonaismenot
- talous on tasapainotettu ja kumulatiivinen alijäämä katettu

2. Monipuolisen asumisen ekologinen puutarhakaupunki

Karkkilan puutarhakaupungissa yhdistyvät sekä kaupunkimaiset että maaseutumaiset piirteet. Asuminen, työ, virkistys, vapaa-aika ja liikenne liittyvät toisiinsa muodostaen ihmisläheisen toiminnallisen kokonaisuuden. Kaupunkikeskustaa ympäröivät luontoarvoiltaan rikkaat alueet ja asuntokanta on monipuolista.

Karkkilan kaupunkisuunnittelu tähtää esteettömyyteen ja ekologisuuteen. Olemassa olevat palvelut, tehokas maankäyttö ja ennakoiva kaavoitus sekä kunnallistekniikka ohjaavat suunnitelmallista toimitila- ja asuntorakentamista keskusta-alueella.

Turvallinen ja virikkeellinen elinympäristö sekä tiivis kaupunkirakenne ovat Karkkilan vetovoimatekijöitä. Kulttuurihistoriallisesti arvokas museoalue, monipuolinen kulttuuritarjonta ja vilkas torielämä houkuttelevat kesäasukkaita ja muita vierailijoita kauempaakin Karkkilaan.

Menestystekijät

- kaupungin vetovoimatekijöiden vahvistaminen ja hyödyntäminen
- realistinen kaavoitus ja maapolitiikka
- ympäristöarvot huomioidaan toiminnassa
- myönteisen kaupunkikuvan luominen ja ylläpito

Tavoitteet vuoteen 2017

- Karkkilassa on tarjolla monipuolisia asumisvaihtoehtoja
- tarkoituksenmukainen ja tehokas maa- ja kaavapolitiikka
- riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asumiseen ja yritystoimintaan
- kaupunkikeskustan suunnittelu ja kehittäminen asukas-, asiakas- ja yritysälhtöisesti
- energiankulutuksen ja jätteiden määrän vähentäminen sekä kierrätyksen edistäminen
- yhtenäisen kevyenliikenteen ja ulkoilureitistön suunnitteleminen ja toteuttaminen
- Asemanrannan alueen maankäytön ratkaiseminen

Mittarit

- asuntotonttien myynti tai vuokraus (kpl)
- energiansäästöohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttaminen (-%)
- jätteiden määrän seuranta ja hallinta

- energia- ja ympäristökriteerien huomiointi hankinnoissa
- ”Kaupunkipuistomaisen” suunnitelman toteutus
- Asemanrannan alueen asemakaavoitus

3. Aktiivisesti osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat

Kaupunki vastaa kaupunkilaisten sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulu- ja varhaiskasvatuspalveluista. Palveluita tuotetaan mahdollisimman hyvässä hallinnonalojen välisessä yhteistyössä.

Ihmisen hyvinvoinnin perusta on koettu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys. Harrastamisen ja itsensä ilmaisun mahdollisuudet tukevat hyvinvointia. Luonto ja kaupunkiympäristö tarjoavat mahdollisuudet fyysisen kunnon säännölliseen ylläpitämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen. Hyvinvoinnin ylläpitäminen ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja sairastumista.

Kaupunkilaisten järjestämät tapahtumat lisäävät kaupunkilaisten viihtyvyyttä ja elävöittävät kaupunkikuvaa. Osallisuutta ja yhteistoimintamalleja kehittämällä turvataan kaupunkilaisten omaehtoisen toiminnan jatkuminen ja sitoutuminen kotikaupunkiin.

Menestystekijät

- sosiaali-, terveys- ja sivistyspalvelutuotannon toimiva yhteistyö
- vireä kansalaistoiminta ja aloitteellisuutta tukevat toimintatavat
- aktiivinen yhteistyö julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kesken
- asukkaiden voimavaroja arvostetaan ja hyödynnetään
- nuorten osaamisen ja työllisyyden edistäminen

Tavoitteet vuoteen 2017

- sosiaali-, terveys- ja sivistyspalvelutuotannon toimintaa ohjataan yhteisellä hyvinvointisuunnitelmalla (hyvinvointikertomus)
- luodaan uudet vapaaehtoistyön toimintatavat
- päätöksenteon avoimuutta lisätään, tiedottamista parannetaan ja asiointia helpotetaan
- nuorisotakuun toteutuminen

Mittarit

- hyvinvointisuunnitelma käytössä
- asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset
- peruskoulun ja lukion jälkeen koulutuksessa jatkavien osuus
- nuorten työllisyysaste

4. Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila

Karkkila on teollisuuskaupunki, jonka työpaikkaomavaraisuus on korkea. Kehittyviä elinkeinoympäristöjä ovat kaupunkikeskusta sekä valtatie 2:n kupeessa sijaitsevat Pitkälän ja Keskinummen teollisuusalueet. Palvelualojen työpaikkojen lisäämisellä vahvistetaan kaupungin kilpailukykyä ja monipuolistetaan kaupunkilaisten palvelutarjontaa.

Uusien toimialojen kasvulle mahdollisuuksia luovat asumisen edullisuus sekä sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle. Kaavoitus, yritystonttien saatavuus, toimiva infrastruktuuri sekä päätöksenteon johdonmukaisuus vahvistavat Karkkilan vetovoimaisuutta.

Menestystekijät

- päätöksenteon yritysmönteisyys
- kaupunki on aktiivinen ja luotettava yhteistyökumppani
- monipuoliset ja joustavat sijoittumisvaihtoehdot yrityksille
- osaavan työvoiman saatavuus
- myönteinen kuntakuva
- toimivat liikenneyhteydet
- varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen oikea mitoitus

Tavoitteet vuoteen 2017

- olemassa olevien yritysten kehittymisen ja kasvun mahdollistaminen
- Karkkilan vahvistaminen lähipalvelualueena
- ammattitaitoisen työvoiman saannin turvaaminen
- matkailutoimialan merkityksen kasvattaminen
- etätyömahdollisuuksien parantaminen
- joukkoliikennepalvelujen saatavuuden ja kilpailukyvyn varmistaminen

Mittarit

- yritysilmaston kehittyminen
- palvelualojen työpaikkojen ja uusien toimialojen kasvu
- yritysneuvonnan määrä (asiakastapahtuma) ja asiakastytyväisyyskyselyt
- uusien yritysten perustaminen (netto/kpl)
- työllisen työvoiman määrä (hlö)
- yritystonttien myynti tai vuokraus (kpl)
- joukkoliikennetyhteydet

3 YLEISOSA

3.1 Yleinen talouskehitys

Suomen talouden ennustetaan kasvavan vain vähän vuonna 2016. Rahoituslaitosten ennusteet vuoden 2016 bruttokansantuotteen kehityksestä vaihtelevat 0,5 – 1,3 prosentin välillä. Ennusteisiin tulee suhtautua kuitenkin varauksella, koska edellisvuosien ennusteet ovat olleet selkeästi positiivisempia kuin toteutunut kehitys. Vuoden 2015 osalta bruttokansantuotteen uskotaan pysyvän vuoden 2014 tasolla, yksityisten pankkien arvioidessa jopa pientä laskua vuoteen 2014. Suomen talouden kehityksen esteenä on viennin ja kotimaisen kysynnän heikkous. Viennin vähenemisen taustalla ovat olleet elektroniikka- ja metsäteollisuudessa koetut ongelmat sekä korkean palkkatason vaikutukset kilpailukykyyn. Kotimaiseen kysyntään vaikuttaa kuluttajien varovainen ostokäyttäytyminen taloustilanteesta sekä työttömyyden kehityksestä johtuen. Lisäksi Suomen talouteen on vaikuttanut euroalueen asettamat pakotteet Venäjälle.

Talouden heikko kasvu heijastuu valtion säästötoimenpiteiden, työllisyydenhoidon ja verotulojen kautta suoraan kuntatalouteen.

3.2 Taloudellinen kehitys Karkkilassa

Karkkilan kaupungin taloudellista tilannetta on varjostanut 1990-luvun laman jättämät pitkäkestoiset jäljet. 2000 – luku on ollut Karkkilassa kasvun ja kehittämisen aikaa, mutta vuosiin on mahtunut myös merkittäviä taloudellisia haasteita. Vuosina 2008–2012 Karkkilan kaupungin talouteen vaikutti merkittävästi 2008 alkanut maailmanlaajuinen finanssikriisi ja sitä seurannut taantuma.

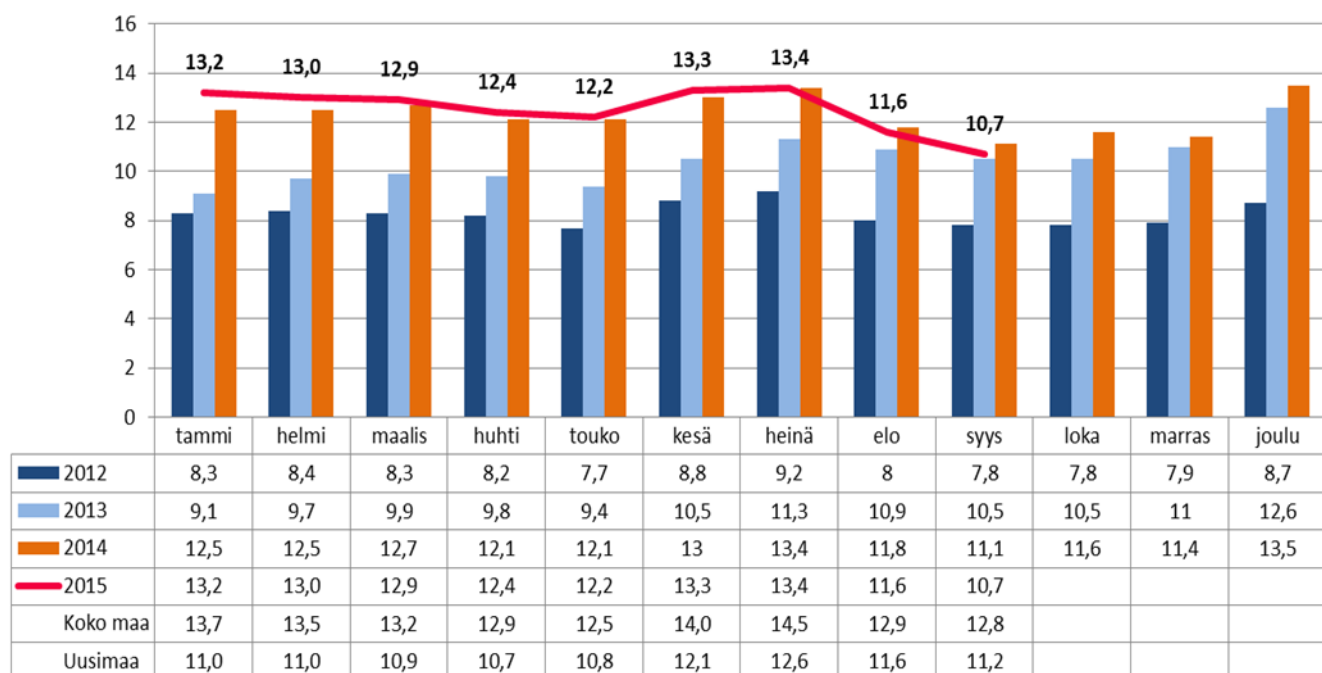
Kaupunki on tehnyt vuosina 2004 - 2012 keskiarvoltaan joka toinen vuosi alijäämäisen tuloksen. Ilman Valtionvarainministeriöltä saatua harkinnanvaraista valtionosuutta alijäämäisiä vuosia olisivat olleet kaikki muut, paitsi vuosi 2006. Kaupungin lainakanta on kasvanut vuosina 2004–2012 noin viidenneksellä 32,7 miljoonasta eurosta 39,6 miljoonaan euroon.

Vuonna 2013 kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.10.2013 erillisen talouden tasapainotusohjelman vuosille 2013–2016. Tasapainotusohjelmaan sisällytettiin listaus talouden sopeuttamistoimenpiteistä. Vuosina 2013 ja 2014 kaupunki on tehnyt ylijäämäisen tuloksen, mikä on laskenut kumulatiivisen alijäämän -400 111,16 euroon. Samanaikaisesti kaupungin lainakanta on noussut 42,6 miljoonaan euroon. Vuoden 2015 talousennuste on muodostumassa noin 406 tuhatta euroa ylijäämäiseksi, mikä tarkoittaa että kumulatiivista ylijäämää vuodelta 2015 kertyisi noin 6 tuhatta euroa.

Vuoden 2016 talousarvioesitys on ylijäämäinen 35 747 euroa. Vuoden 2016 talousarvion esityksen perusteella kaupungin lainakanta 31.12.2016 on 57,2 miljoonaa euroa.

3.3 Työllisyys

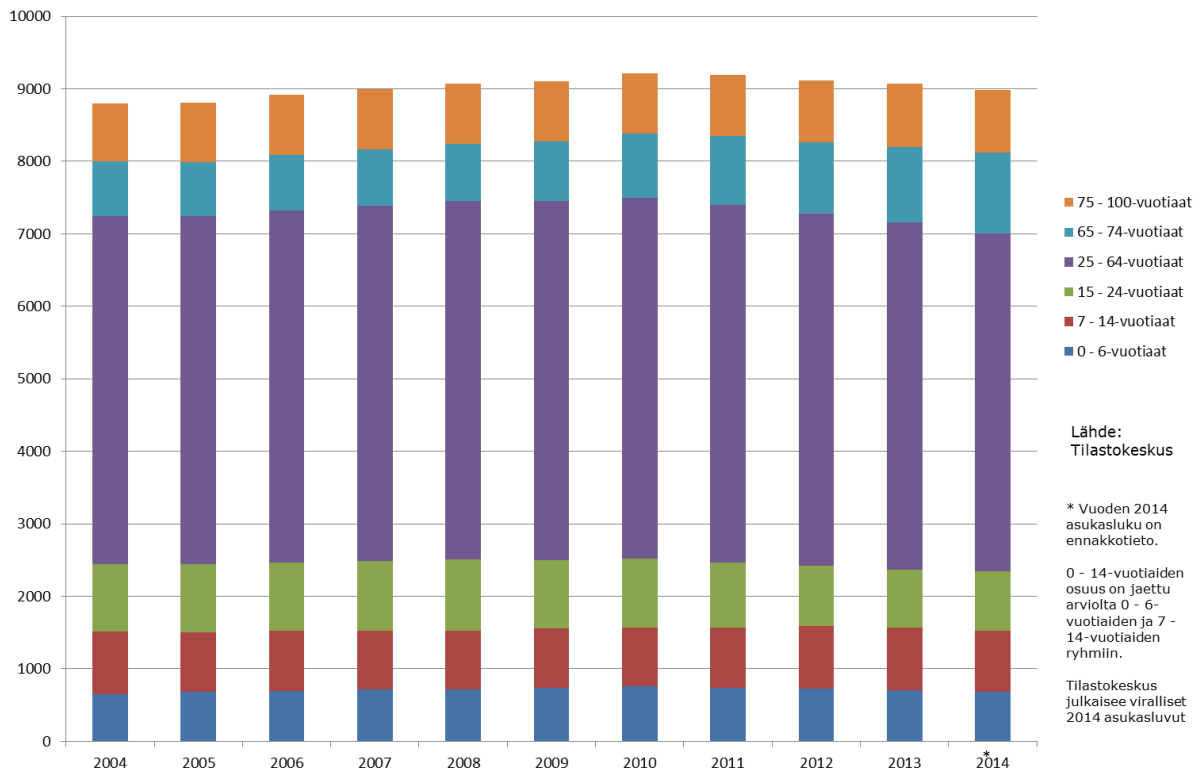
Karkkilan kaupungin työttömyysaste oli 31.12.2014 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mukaan 13,5 prosenttia. Työllisiä oli vuoden 2014 joulukuussa 3 761 henkilöä ja työttömiä 587 henkilöä. Syyskuun 2015 tilaston mukaan kaupungin työttömyysaste on laskenut vuodenvaihteesta 10,7 prosenttiin ja alle koko Uudenmaan työttömyysasteen, joka syyskuussa 2015 oli 11,2 prosenttia. Syyskuussa Karkkilassa oli työllisiä 3849 ja työttömiä 460 henkilöä. Suomen työttömyysprosentti oli vastaavasti samana ajankohtana 12,8 %. Vuonna 2016 jatketaan vuonna 2015 alkanutta työllisyyden parantamista Karkkilassa.

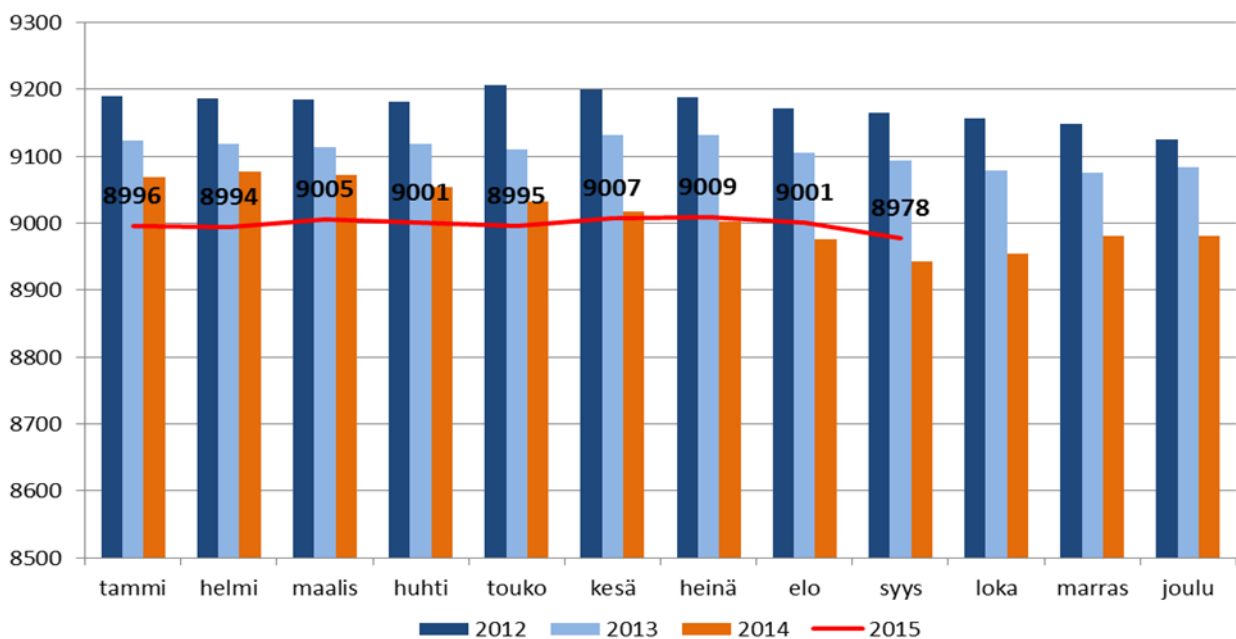
Työttömyysasteen kehitys 2012–2015. Lähde: ELY-keskus

3.4 Väestö

Karkkilan kaupungin väestön lukumäärä oli 31.12.2014 Tilastokeskuksen tietojen mukaan 8 977, laskua edelliseen vuoteen oli 97 asukasta. Karkkilan väestön muutos 2000 - 2014 on ollut keskimäärin 0,18 % vuodessa. Vuoden 2015 syyskuun lopussa Karkkilassa oli yhteensä 8 978 asukasta. Tilastokeskuksen ennusteen perusteella väestönkasvu tulee olemaan nopeaa Karkkilassa. Ennusteen mukaan Karkkilan kaupungin väestö tulisi kasvamaan vuoteen 2020 mennessä noin 800 hengellä, jolloin Karkkilassa asuisi 9 719 henkilöä. Ennusteeseen tulee suhtautua kuitenkin varauksella, koska kasvua ei ole ollut vuosina 2011–2014. Vuodelle 2016 ennustetaan pientä väestönkasvua.

Väestön kehitys ikäryhmittäin 2009–2014. Lähde: Tilastokeskus

Asukasluvun kehitys 2012–2015. Lähde: Väestörekisterikeskus

4 TALOUSARVIOESITYS

Kuntalain 65 §:n mukaan kunnanvaltuuston on ennen vuoden loppua hyväksyttävä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten. Talousarviovuosi on ensimmäinen vähintään kolmivuotisesta taloussuunnitelmasta, joka on hyväksyttävä samanaikaisesti.

Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet Kuntalain 65.2 §:n mukaisesti. Kuntalain 65.3 §:ssä säädetään, että talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on aikaisempien vuosien alijäämä tilinpäätöksistä ja kuluvan vuoden talousarviosta katettava suunnitelma-aikana. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Vuoden 2016 talousarvioehdotuksen perusteena ovat lautakuntien tekemät talousarvioehdotukset ja kaupunginhallituksen 22.6.2015 antamat talousarviokehdykset. Lisäksi talousarvioehdotuksen laadintaan on vaikuttanut vuonna 2013 hyväksytty vuosien 2014–2016 tasapainotusohjelma.

4.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne, sitovuus ja seuranta

4.1.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 65 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Talousarvio on tärkein yksittäinen kaupungin talouden ja toiminnan ohjauksen väline. Kaupungin talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Samaa rakennetta on noudatettava taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Talousarvion yleisperustelut ovat luonteeltaan informatiivisia. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2016 ovat esitetty käyttötalousosassa ja ne ovat valtuustoon nähden sitovia.

Talousarvion käyttötalousosassa perustelut, tavoitteet, tunnusluvut, määrärahat ja tuloarviot esitetään toimitelimitäin. Talousarviossa esiintyvät tunnusluvut ja perustelut ovat ohjeellisia ja niiden oleellisista poikkeamista on raportoitava toimitelimitäin. Toimitelimit seuraavat talousarvion toteutumista myös hyväksymillensä käyttösuunnitelmilla.

Käyttötalous on kaupunginhallituksen ja lautakuntien toimintakatteiden osalta sitova. Näistä voidaan poiketa vain valtuuston päätöksin. Tämä tarkoittaa sitä, että määrärahojen korottamista tai tuloarvion alentamista koskeva talousarviomuutos, joka muuttaa toimintakatetta on käsiteltävä valtuustossa riippumatta siitä, johtuuko poikkeama arvioitujen bruttomenojen ylittymisestä vai bruttotulojen alittumisesta.

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut, verotuotot, valtionosuudet ja suunnitelman mukaiset poistot. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menojen, rahoitusmenojen ja käyttöomaisuuden kulumista kuvaavien suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen. Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointimäärärahat ovat sitovia talousarviossa esitettyjen investointihankkeiden mukaisesti.

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kaupungin maksuvalmiuteen. Rahoitusosa on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointitoiminnan kassavirtaa. Tästä nähdään, miten tuloslaskelma-osan vuosikate ja muu tulorahoitus riittävät investointimenojen kattamiseen. Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan kassavirta. Rahoitusosassa siis kootaan tulorahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, on rahoitus-osassa osoitettava tarvittava rahoitus.

Vesihuoltolaitoksen osalta sitovia eriä ovat tuloslaskelmassa osoitettu tilikauden tulos sekä investointien osalta valtuuston päättämät investointihankkeet.

4.1.2 Seuranta

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittaisella raportoinnilla, joka toteutetaan kaupunginhallitus- ja lautakuntatasolla. Toimielimet valvovat alaistaan toimintaa käyttösuunnitelmatason raportoinnilla ja lisäksi esittävät sanallisen selvityksen poikkeamien syistä sekä toimenpiteistä, joita poikkeamien hallitsemiseksi tarvitaan. Talousraportit laaditaan seuraavina kuukausina: helmikuu, maaliskuu, huhtikuu, kesäkuu, elokuu, syyskuu, lokakuu.

Investointien toteutumisesta ja toteutumisen vuosiennusteesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja lautakunnille kuukausittain talousraportoinnin yhteydessä. Merkittävistä poikkeamista ja poikkeamien aiheuttamista toimenpiteistä esitetään selvitys samassa yhteydessä. Valtuusto käsittelee maaliskuun (31.3.), kesäkuun (30.6.) ja syyskuun (30.9.) taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumien mukaisen laajemman osavuositarkastuksen, joka korvaa kyseisten kuukausien perinteisen talousraportoinnin.

4.1.3 Verotulot

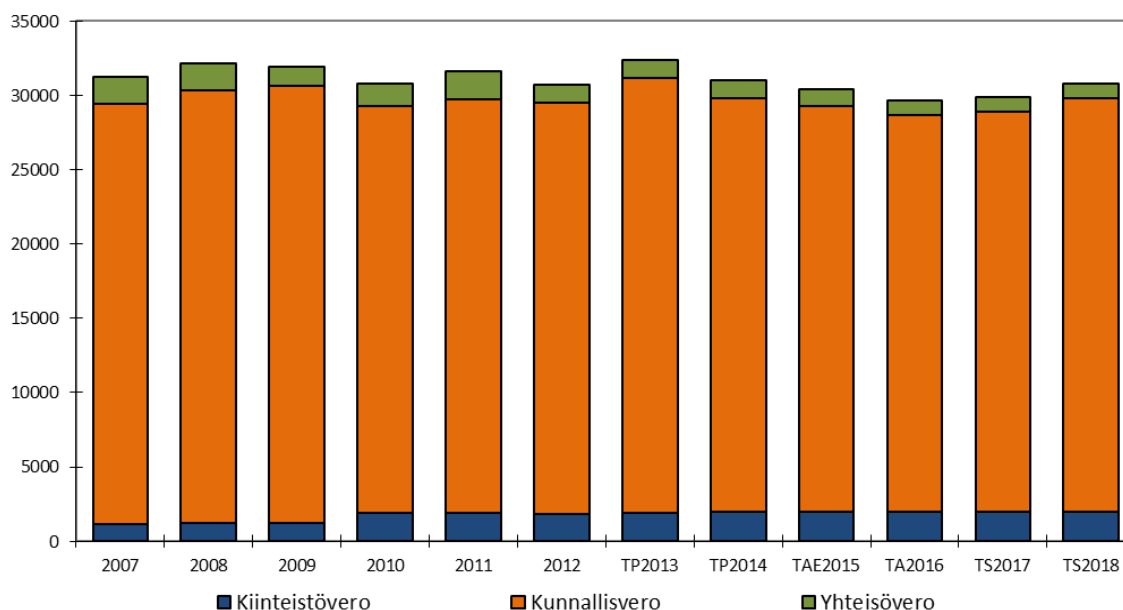
Kaupungin verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

Kaupungin tulovero

Kunnallisvero on kunnalle maksettava tulovero. Kunnat vahvistavat kunnallisveroprosenttinsa vuosittain. Veromenettelystä annettu laki (1558/1995) 91 a säättää, että kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä tuloveroprosentin suuruus. Kunta ilmoittaa tuloveroprosentin neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella. Jos ilmoitusta ei ole toimitettu 1 momentissa säädettyä aikana taikka Verohallinnon myöntämässä myöhemmässä määräajassa, verotuksessa voidaan noudattaa edellisen vuoden tuloveroprosenttia.

Vuoden 2015 kunnallisverotuoton arvioidaan toteutuvan talousarvioennusteen mukaisesti ollen 28,6 miljoonaa euroa eli noin 300 tuhatta euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä. Vuoden 2016 talousarviossa kunnallisveroprosentti on pidetty samana kuin vuonna 2015 (20,75 %). Kuntaliiton ennusteet huomioon ottaen verotuloja kertyy vuonna 2016 arvion mukaan 150 tuhatta euroa enemmän kuin vuonna 2015 eli yhteensä 28,75 miljoonaa euroa.

1000 €

Verotulojen kehitys verolajeittain 2008–2018. Lähde: Kuntaliitto

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero, jonka saajia ovat valtio, kunnat ja seurakunnat. Vuonna 2014 yhteisöverokanta laski 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Yhteisöverokannan laskemista kompensoitiin kuntien jako-osuutta korottamalla, jolloin kuntien jako-osuus nousi 29,49 prosentista 35,56 prosenttiin. Myös työmarkkinatuen rahoitusvastuun siirtoa kunnille on kompensoitu nostamalla yhteisöveron jako-osuutta vuonna 2015. Vuonna 2016 kuntien yhteisöverokanta tulee pysymään 20 prosentissa ja yhteisöveron jako-osuus laskee arviolta 30,92 prosenttiin, kuntien jako-osuuteen tehdyn määräaikaisen 5 prosenttiyksikön korotuksen päättyessä 2016.

Vuoden 2015 yhteisöverotuoton arvioidaan olevan muutetun talousarvion perusteella 1,23 miljoonaa euroa. Kuntaliiton ennusteet huomioiden yhteisöverotuloja kertyy vuonna 2016 noin 217 tuhatta euroa vähemmän kuin vuonna 2015 eli yhteensä 1,003 miljoonaa.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Eduskunta (HE 26/2015) on korottanut kiinteistöveroprosenttiasteikkoa siten, että suluissa olevat yleistä ja vakituista asuntoa koskevat korotukset tulevat ensi kerran voimaan 2017.

Vuodelle 2016 Karkkilan kaupungin kiinteistöveroprosentteja muutettiin vakituisen asumisen ja muiden asuinrakennuksen osalta. Lisäksi uutena kiinteistöveroprosenttina vuodelle 2016 määrättiin erillinen yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti. Karkkilan kaupungin kiinteistöveroprosentit 2015 ja 2016 käyvät ilmi alla olevasta taulukosta. Kiinteistöverotulojen arvioidaan olevan vuonna 2016 yhteensä 2,31 miljoonaa euroa.

KIINTEISTÖVEROPROSENTIT OVAT :			
	2015	2016	Vaihteluvälit
Yleinen	1,10 %	1,10 %	0,80 - 1,55 (0,86-1,80)%
Vakituinen asunto	0,55 %	0,65 %	0,37 - 0,80 (0,39 - 0,90)%
Muu asuinrakennus	1,15 %	1,25 %	V.asun. + 0 - 1,00 %
Yleishyödylliset yhteisöt	-	0,00 %	0,00 - 1,55 (0,86-1,80)%
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %	3,00 %	1 - 4 %

Karkkilan kiinteistöveroprosentit 2015 ja 2016. Lähde: Kuntaliitto

4.1.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Osana kuntarakenneuudistusta valtionosuusjärjestelmää uudistettiin vuodelle 2015. Kustannusten laskennallinen määrä perustuu uudessa järjestelmässä kunnan ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi kunnan muihin ominaispiirteisiin, kuten muun muassa työttömyysasteeseen, vieraskielisyyteen ja asukastiheyteen. Laskennallisia kustannuksia verrataan järjestelmässä kunnan omarahoitusosuuteen, kunnalle maksettaviin valtionosuuden lisäosiin sekä verotulojen tasaukseen, joka tehdään valtionosuuksien yhteydessä.

Valtiovarainministeriö sekä Opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2016 maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2015. Talousarviossa on käytetty ennustamisen apuna Kuntaliiton julkaisemia materiaaleja. Valtiovarainministeriön 28.9.2015 julkaiseman talousarvioesityksen mukaan kuntien peruspalveluiden valtionosuusprosentti nousee 25,44 prosentista 25,72 prosenttiin. Peruspalvelujen valtionosuuksissa huomioidaan vuonna 2016 voimaan tulevat kuntien verotuloja vähentävät veroperuste-muutokset. Opetus- ja kulttuuriministeriön määräämä kunnan valtionosuusprosentti kasvaa 25,51 prosentista 28,91 prosenttiin.

Talousarviossa käytettyjen ennusteiden mukaisesti valtionosuudet kasvavat Karkkilassa vuodelle 2016 yhteensä 886 tuhatta euroa.

Valtionosuudet (1 000 €)	TP2014	TAE2015	TA2016	TS2017	TS2018
Peruspalvelujen valtionosuus	17 193	17 624	18 453	18 028	18 012
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus	-1 485	-1 224	-1 167	-1 132	-1 115
Yhteensä	15 708	16 400	17 286	16 896	16 897

Valtionosuudet Karkkilan kaupungissa vuosina 2014-2018. Lähde: Kuntaliitto, Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelma vuosille 2016–2019

4.2 Talousarvioehdotuksen yhteenveto

Toimintatuotot

Vuoden 2016 ulkoiset toimintatuotot laskevat vuoden 2015 talousarvioon nähden 310.223 eurolla ja ennusteeseen nähden 171.487 eurolla. Toimintatulojen laskeminen vuoden 2015 talousarvioon ja vuoden 2015 talousennusteeseen nähden johtuu muun muassa käyttöomaisuuden myyntivoittojen vähentymisestä ja terveysaseman saneerauksen vaikutuksista vuokratuottoihin. Toimintatuottoihin vaikuttaa myös tukien ja avustuksien pieneneminen. Toimintatuottojen kokonaismäärä vuonna 2016 on yhteensä 6 736 477 euroa.

Toimintakulut

Toimintakuluilla tuotetaan ne palvelut mitä varten kaupunkiorganisaatio ensisijaisesti on olemassa. Näiden menojen osuus talousarvion kokonaismenoista on noin 94 prosenttia. Ulkoisten toimintakulujen odotetaan kasvavan vuoden 2015 muutettuun talousarvioon nähden noin 0,7 prosenttia eli noin 391 183 euroa ja ennusteeseen nähden noin 1,1 prosenttia eli 557 151 euroa. Toimintakulujen kasvaminen suhteessa vuoteen 2015 johtuu lähinnä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toimintakulujen kasvamisesta. Toimintakulujen kokonaismäärä vuonna 2016 on yhteensä -52 939 911 euroa.

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä avustukset

Henkilöstökulut vähenevät vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 153 750 euroa ja ennusteeseen verrattuna 103.080 euroa. Henkilöstökulujen jääminen alle vuoden 2015 tason johtuu Karkkilan kaupungin henkilöstösivukulujen pientymisestä vuodelle 2016 muun muassa KuEl eläkemenoperusteisen maksun sekä VaEl palkkaperustaisen maksun pienenemisestä. Vuoden 2016 palkankorotuksiin on varauduttu tekemällä budjettiin kunta-alan sopimusratkaisun mukaiset korotukset. Kokonaisuudessaan korotusten vaikutus koko kuntasektorilla on 0,59 prosenttia.

Palvelujen ostot kasvavat noin 1,5 prosentilla vuoden 2015 talousarvioon nähden ja vuoden 2015 talousarvioennusteeseen nähden noin yhdellä prosentilla. Suurin syy palvelujen ostojen kasvuun on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteenlasketun osuuden kasvaminen viime vuodesta. Aineet, tarvikkeet ja tavarat vähenevät leikkausten johdosta vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 0,95 prosentilla. Avustukset vähenevät vuoden 2015 talousarvioon nähden 8,34 prosentilla. Avustusten pieneneminen johtuu pääasiassa kuntien työllisyydenhoidon kustannuksien ja lasten kotihoidon tuen pienenemisestä. Kelalle maksettavat työmarkkinatuet ovat olleet ennen vuotta 2015 osa Perusturvakuntayhtymä Karviaisen budjettia.

Verotulot

Verotulojen odotetaan vuonna 2016 olevan vuoden 2015 muutettuun talousarvioon nähden 0,5 prosenttia suuremmat. Verotuloja vähentää kunnallisverotilitysten jääminen vuoden 2015 talousarviota alemmaksi sekä yhteisöveron jako-osuuden pieneneminen. Verotulojen kokonaismääräksi on arvioitu vuodelle 2016 yhteensä 32 060 000 euroa.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien odotetaan kasvavan noin 5,4 prosenttia talousarviovuoteen 2015 nähden. Vuonna 2016 Karkkilan valtionosuuden määräksi on arvioitu 17 286 800 euroa. Kaupungin valtionosuuksien määrään vaikuttaa positiivisesti peruspalvelujen laskennallisten kustannusten tarkistaminen, verotulojen tasausjärjestelmä sekä veroperustemuutosten kompensoiminen kunnille.

Investoinnit

Vuoden 2016 nettoinvestointimenot ovat noin 9,226 miljoonaa euroa. Suurimmat yksittäiset investointihankkeet ovat Nyhkälän koulun laajennus- ja saneeraushanke sekä terveysaseman saneerauksen aloittaminen.

Poistot

Poistojen arvioidaan kasvavan vuodelle 2016 noin 32,5 prosenttia. Suuri kasvu johtuu vuosien 2015 ja 2016 suuresta investointimäärästä. Poistoja kasvattaa myös aiempia vuosia nopeammin 1.1.2013 käyttöön otettu uusi poistosuunnitelma. Poistojen kokonaismääräksi on arvioitu vuodelle 2016 yhteensä 2 650 000 euroa.

5 KÄYTTÖTALOUSOSA

5.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	13 918	13 700	0	0	26 000
Toimintakulut	-13 358	-18 600	-1 200	-18 000	-25 000
Sisäiset kulut	-1 645	-1 200	0	-2 000	-2 000
Toimintakate	-1 085	-6 100	-1 200	-20 000	-1 000

Keskusvaalilautakunnan tulee toimittaa ne tehtävät, mitkä sille vaalilain mukaan kuuluvat. Vuoden 2016 ei järjestetä vaaleja. Keväällä 2017 järjestetään kuntavaalit ja tammikuussa 2018 presidentinvaalit. Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden palvelurakennemuutoksen myötä taloussuunnittelukaudelle voi tulla järjestettäväksi vielä yhdet erilliset vaalit. Näiden vaalien käytännöllisistä valmistelutöistä sekä ennakkoäänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän järjestelyistä vastaa keskusvaalilautakunta. Keskusvaalilautakunnan määrärahaehdotukset hyväksyy kaupunginhallitus. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginhallituksen alaisessa päätöksenteossa ja johtamisessa.

5.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-12 637	-17 100	-20 800	-20 895	-20 994
Sisäiset kulut	-300	-300	-300	-303	-307
Toimintakate	-12 936	-17 400	-21 100	-21 198	-21 301

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet (Kuntalaki § 71 mom. 2). Valtuuston valitseman tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 73 §:ssä. Tarkastuslautakunnan määrärahaehdotukset hyväksyy kaupunginhallitus. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginhallituksen alaisessa päätöksenteossa ja johtamisessa.

5.3 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	1 032 766	633 200	707 000	719 130	721 410
Sisäiset tuotot	1 441 495	1 618 000	1 274 217	1 286 959	1 303 818
Toimintakulut	-33 143 381	-33 880 028	-34 281 096	-34 437 170	-34 600 425
Sisäiset kulut	-183 179	-182 300	-184 379	-186 169	-188 716
Toimintakate	-30 852 299	-31 811 128	-32 484 258	-32 617 251	-32 763 912

Kaupunginhallitus sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja hallinnon toiminnan sekä niille varatut määrärahat. Kaupunginhallituksen alaisuuteen on myös budjetoitu Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja erikoissairaanhoidon määrärahat.

Talous

Vuonna 2016 kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa ei ole suuria muutoksia verrattuna edellisvuosiin, jolloin esimerkiksi ruokapalvelut siirrettiin teknisen lautakunnan sekä kaavoitus ja maankäyttö ympäristö-lautakunnan alaisuuteen. Myös käyttöomaisuuden myyntivoitot siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen vuonna 2015. Vuonna 2016 toimintakulujen kasvaminen vuoteen 2015 verrattuna selittyy sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten nousulla.

Toimintaympäristö

Vuoden 2016 aikana jatketaan vuoteen 2017 kestävästä työllisyyden hoito -hanketta, yleistä talousraportoinnin kehittämistä sekä Karkkilan kaupungin markkinointihanketta. Lisäksi vuoden 2016 aikana käynnistetään toiminnallisten tavoitteiden muodossa rahoitusperiaatteiden suunnittelu, prosessien asiakaslähtöinen kehittäminen, henkilöstön kehittämishankkeita, matkailupuitteiden parantaminen, elinkeino-ohjelman uudistaminen sekä edustuksellisen vaikutusjärjestelmän kehittäminen.

Vuonna 2016 toimintaympäristön osalta seurataan aktiivisesti eduskunnan linjauksia sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakennemuutuksesta, kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsinnan toimenpiteistä sekä Suomen kilpailukykyyn parantamisesta sekä niiden vaikutuksista Karkkilan kaupunkiin.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	- Lainamäärän kääntäminen laskuun viimeistään vuonna 2017 - Kumulatiivisen ylijäämän kerryttäminen
Talousarviovuoden tavoite	Rahoitustoiminnan periaatteiden luominen ja käyttöönotto
Arviointikriteeri/mittari	Kaupunkiin on luotu rahoitustoiminnan periaatteet ja ne on otettu käyttöön. Taseessa ei kattamatonta alijäämää.
Vastuuhenkilö	Talous- ja henkilöstöjohtaja

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu-, johtamis- ja toimintakulttuuri
Talousarviovuoden tavoite	Palveluiden, prosessien ja toimintatapojen kehittäminen asiakaslähtöisesti
Arviointikriteeri/mittari	Palveluista on toteutettu kaupunkilaisille kysely ja kaupungin ydinprosessit on kuvattu.
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työkykyinen henkilöstö
Talousarviovuoden tavoite	Esimiesten johtamisvalmiuksien parantaminen ja henkilöstöprosessien kehittäminen
Arviointikriteeri/mittari	Henkilöstöstrategia on hyväksytty. Esimieskäsikirja on tehty ja jalkautettu. Henkilöstön etätöy periaatteet ovat hyväksytty ja rekrytointiprosessia on kuvattu.
Vastuuhenkilö	Talous- ja henkilöstöjohtaja

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Matkailutoimialan merkityksen kasvattaminen
Talousarviovuoden tavoite	Matkailustrategian luominen Karkkilan kaupungille ja toteuttamisen aloittaminen
Arviointikriteeri/mittari	Uusi strategia on laadittu. Toimenpiteitä matkailun lisäämiseksi on käynnistetty.
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Karkkilan vahvistaminen lähipalvelualueena ja elinvoimaisena yritysalueena.
Talousarviovuoden tavoite	Elinkeino-ohjelman uudistaminen
Arviointikriteeri/mittari	Elinkeino-ohjelma on hyväksytty ja toimenpiteet käynnistetty.
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu-, johtamis- ja toimintakulttuuri
Talousarviovuoden tavoite	Luottamushenkilöorganisaation ja kaupunkilaisten muun edustuksellisen vaikuttamisjärjestelmän kehittäminen
Arviointikriteeri/mittari	Luottamushenkilöorganisaation ja vaikuttamisjärjestelmän arviointi ja tarvittavat toimenpiteet on tehty.
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

5.3.1 Hallinnon palvelualue

Hallinnon palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	227 499	173 200	227 000	230 895	231 627
Sisäiset tuotot	1 441 495	1 618 000	1 274 217	1 286 959	1 303 818
Toimintakulut	-1 925 713	-2 164 400	-2 580 637	-2 592 386	-2 604 676
Sisäiset kulut	-144 373	-144 300	-140 583	-141 948	-143 890
Toimintakate	-401 092	-517 500	-1 220 003	-1 216 480	-1 213 120

Hallinnon palvelualueen tehtävänä on tuottaa keskitetysti talous-, henkilöstö- ja hallintopalvelut ja antaa niihin liittyvää asiantuntijapalvelua kaupungin eri toimialoille. Työllisyydenhoito ja elinkeinopalvelut ovat osa hallinnon palvelualueetta.

5.3.2 Päätöksenteko ja johtaminen

Päätöksenteko ja johtaminen					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	805 267	460 000	480 000	488 235	489 784
Toimintakulut	-31 217 668	-31 715 628	-31 700 459	-31 844 784	-31 995 749
Sisäiset kulut	-38 806	-38 000	-43 796	-44 221	-44 826
Toimintakate	-30 451 207	-31 293 628	-31 264 255	-31 400 770	-31 550 792

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii toimialoista erillinen Päätöksenteko ja johtaminen. Perustehtävänä on toimia kaupunginjohtajan johdolla kaupunkijohtamisen konserniohjaus-, kehittämis- ja edunvalvonta-tehtävissä sekä kuntademokratian hoidossa. Tarkoituksena on tukea kaupungin strategista ja operatiivista johtamista, tukea demokraattista päätöksentekoa, luoda edellytyksiä toimialojen toiminnalle sekä seurata toimialojen toimintaa. Lisäksi kaupungin elinvoimaisuuden edistämisestä huolehtiminen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen seuranta kuuluvat Päätöksenteko ja johtamiseen.

Perusturvakuntayhtymä Karviainen

Perusturvakuntayhtymä Karviainen					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	455 204	460 000	480 000	488 235	489 784
Toimintakulut	-19 129 458	-19 414 228	-18 774 895	-18 860 373	-18 949 784
Toimintakate	-18 674 254	-18 954 228	-18 294 895	-18 372 138	-18 460 000

Perusturvakuntayhtymä Karviainen vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta Karkkilan kaupungille ja Vihdin kunnalle. Erikoissairaanhoidon palvelutoiminta on ollut Karviaisen vastuulla 1.1.2013 alkaen.

Vuonna 2016 Perusturvakuntayhtymä Karviainen jatkaa panostamista ikäihmisten palvelurakenteen muutokseen sekä lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityöhön. Ikäihmisten hoidon painopisteenä on ikäihmisten kotihoidon kehittäminen. Ikäihmisten palvelujen hoitoketjun parantamiseksi kotihoidon lähihoitajien lisäksi sairaanhoitajat siirtyvät ilta- ja viikonlopputyövuoroihin. Kotihoidon kotiutustiimin toimintaa organisoidaan uudelleen vuonna 2016.

Lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityön tavoitteena vuonna 2016 on omana toimintana tuotettujen avopalvelujen tarjonnan lisääminen. Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelun avohuollon tukitoimet, erityisesti perhetyö, ovat ensisijainen työmuoto ja lapsen sijoittaminen sekä huostaanotto viimeinen keino silloin, kun muut toimenpiteet eivät ole riittäviä.

Päiväaikainen kiireellinen vastaanottotyö järjestetään vuonna 2016 myös uudella tavalla. Toiminnassa pyritään ennen kaikkea vaikuttavuuteen eli potilaiden ohjaus tehostuu ja nopeita lähipalveluja käytetään aikaisempaa tehokkaammin. Mittarina on läheteiden määrä erikoissairaanhoidon.

Vuosina 2016–2017 Perusturvakuntayhtymä Karviaisen toimintaan vaikuttaa myös Karkkilan terveysaseman saneerauksen käynnistyminen ja Vihdin väistötilojen käyttöönotto.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoido					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-11 258 436	-11 508 400	-12 076 654	-12 131 636	-12 189 148
Toimintakate	-11 258 436	-11 508 400	-12 076 654	-12 131 636	-12 189 148

Vuodelle 2016 erikoissairaanhoidon kustannukset kasvavat noin 4,9 % vuoden 2015 Karkkilan kaupungin talousarvioon. Suuren kasvuprosentin syynä on toiminnallinen muutos, jossa virka-ajan ulkopuolinen päivystys ostetaan vuonna 2016 HUS:lta.

Mielenterveyspalvelujen rakennemuutos erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä viedään loppuun vuonna 2016. Mielenterveyspalvelujen resursseja kohdennetaan erikoissairaanhoidon laitos- ja poliklinikkamuotoisesta palvelusta perusterveydenhuollon vastaanotto- ja päivätoimintaan, kotihoitoon ja asumispalveluihin painottaen kevyempiä palveluja.

5.4 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	1 054 276	1 050 200	1 055 750	1 073 863	1 077 269
Sisäiset toimintatuotot	250	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 033 631	-10 244 550	-10 107 640	-10 153 658	-10 201 793
Sisäiset kulut	-4 252 432	-4 473 541	-4 649 825	-4 694 977	-4 757 191
Toimintakate	-13 231 536	-13 667 891	-13 701 715	-13 774 772	-13 881 715

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on huolehtia koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä.

Talous

Talousarvioesitykseen varattuja määrärahoja käytetään peruspalvelujen tuottamiseen ja järjestämiseen. Palvelutuotannon ylläpitämiseen ja tarjolla oleviin toiminnan kehittämishankkeisiin haetaan valtionavustuksia.

Nyhkälän koulun rakentamisen ajan väistötilaratkaisut edellyttävät vielä merkittäviä sopeuttamistoimia opetuksen ja varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä.

Toimintaympäristö

Koulutuksen rakenne- ja rahoitusjärjestelmän sekä lainsäädännön uudistumisen myötä keskeisenä haasteena on löytää kestävä yhteistyöratkaisu lukiokoulutuksen kehittämiseksi ja tulevaisuuden turvaamiseksi.

Nyhkälän koulun tilojen hyödyntämistä suunnitellaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toimintaa sopeutetaan keväällä 2016 rakentamisen aikana. Syksyllä Nyhkälään siirtyvät Ahmoon koulu, ota-luokka Tuorilasta, viisi esikouluryhmää ja Veturin toimipiste.

Tieto- ja viestintätekniikan investoinneilla mahdollistetaan esi- ja peruskoulujen ja lukion opetussuunnitelman 2016 mukainen opetus. Laitteita hankitaan suunnitelmallisesti ja tasapuolisesti esi-, perus- ja lukio-opetukseen. Lukio-opiskelijoita tuetaan laitehankinnoissa. Henkilöstöä koulutetaan käyttämään työtehtävissään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Resurssien tehokas käyttö, asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu- ja toimintakulttuuri
Talousarviovuoden tavoite	Kaupungin koulujen tilojen käyttöasteen nostaminen eri käyttäjätahojen yhteiskäytön osalta
Arviointikriteeri/mittari	Eri käyttäjätahojen osallistuminen yhteiskäytön suunnitteluun. Tilojen mahdollisimman monipuolinen, tarkoituksenmukainen käyttö syksyllä 2016.
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja, tekninen johtaja, kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen palvelupäällikkö

Päämäärä	Aktiivisesti osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Sosiaali-, terveys- ja sivistyspalvelutuotannon toimintaa ohjataan yhteisellä hyvinvointisuunnitelmalla (hyvinvointikertomus). Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen ennaltaehkäisee syrjäytymistä. Asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu-, johtamis- ja toimintakulttuuri. Uusia yhteistyömuotoja kehitetään.
Talousarviovuoden tavoite	Sähköisen hyvinvointikertomuksen laatiminen ja käyttöönnotto. Kuntalaisten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen.
Arviointikriteeri/mittari	Sähköinen hyvinvointikertomus on otettu työkaluna käyttöön. Hyvä yhteistyö sosiaali- ja terveys- sekä sivistyspalvelutuotannon kesken. Yhteistyöhankkeet kaupungin ja asukkaiden välillä.
Vastuhenkilö	Sivistysjohtaja

Päämäärä	Aktiivisesti osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Kuntalaisten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen
Talousarviovuoden tavoite	Eri sidosryhmien osallistaminen esi- ja perusopetuksen kuntakohtaisen opetussuunnitelman valmistumisprosessiin
Arviointikriteeri/mittari	Kuntakohtainen esi- ja perusopetussuunnitelma käytössä 1.8.2016
Vastuhenkilö	sivistysjohtaja

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Karkkilan vetovoimaisuuden lisääminen. Asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu- ja toimintakulttuurin kehittäminen.
Talousarviovuoden tavoite	Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen yhteistyön lisääminen
Arviointikriteeri/mittari	Ammatillisten koulutusjaksojen toteutuminen Karkkilassa. Tiiviimpi yhteistoiminta sisäisesti sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa.
Vastuhenkilö	sivistysjohtaja

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Karkkilan vetovoimaisuuden lisääminen. Asukas- ja asiakaslähtöisen palvelukulttuurin kehittäminen.
Talousarviovuoden tavoite	Lukiokoulutuksen laadullinen kehittäminen, hyväksi luettavien opintojaksojen selvittäminen ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville sekä kaksois-tutkintoa suorittaville
Arviointikriteeri/mittari	Yhteistyötä lukuverkoston lukioden kanssa jatketaan, hyväksi luettavien opintojen/ kurssien suunnitelma
Vastuhenkilö	sivistysjohtaja, lukion rehtori

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Resurssien tehokas käyttö ja palvelutuotannon priorisointi.
Talousarviovuoden tavoite	Kustannuksiltaan ja laadultaan kilpailukykyisen varhaiskasvatuksen kehittäminen. Tutustuminen mm. tuntiperusteiseen laskutukseen
Arviointikriteeri/mittari	Palvelusetelin käyttöönnotto perhepäivähoidossa. Hoitotarpeen muutos ja henkilöstömäärä.
Vastuhenkilö	varhaiskasvatuksen palvelualueen palvelupäällikkö

5.4.1 Varhaiskasvatuksen palvelualue

Varhaiskasvatuksen palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	541 277	635 000	640 000	650 980	653 045
Toimintakulut	-3 854 832	-3 985 100	-3 962 292	-3 980 331	-3 999 201
Sisäiset kulut	-755 580	-813 800	-732 029	-739 137	-748 932
Toimintakate	-4 069 136	-4 163 900	-4 054 321	-4 068 489	-4 095 088

Varhaiskasvatuksen palvelualueeseen kuuluu päiväkotijärjestelmä ja perhepäivähoito sekä esiopetus.

Varhaiskasvatuspalveluiden keskeisenä tehtävänä on subjektiivisen päivähoitolain velvoitteiden täyttäminen sekä perusopetuslain mukaisen esiopetuksen järjestäminen. Varhaiskasvatustalouden uudistetaan parhaillaan. 1.8.2015 ovat ensimmäiset muutokset tulleet voimaan koskien mm lasten ja kasvatushenkilöstön suhdelluokkaa päiväkotiryhmissä sekä velvollisuutta osallistua esiopetukseen. Mahdolliset muutokset varhaiskasvatustalouteen aiheuttavat toiminnanmuutoksia.

Vuonna 2016 Nyhkälän koulun valmistuttua saadaan koulun tiloihin viisi esiopetustilaa, näihin tiloihin siirtyvät tänä vuonna Veturintiloissa, Seurakuntatalolla sekä päiväkodeissa olevat esikoululaiset. Esiopetussuunnitelman uudistamistyö on aloitettu ja se tulee ottaa käyttöön 1.8.2016, esiopetussuunnitelmatyö vaatii oman työn ohella tehtynä huomattavaa lisätyötä koko henkilökunnalta. Esiopetussuunnitelman valmistuttua työtä jatketaan varhaiskasvatussuunnitelman päivittämisellä/uudistamisella varhaiskasvatustalouden mukaisesti.

Palveluseteli on otettu käyttöön yksityisen päiväkotihoidon palveluiden hankinnassa. Palveluseteliä on Karkkilan kaupungin yksityisten päiväkotien lisäksi käyttänyt 1-4 lasta Karkkilan kaupungin ulkopuolella oleviin päiväkoteihin. Vuonna 2015 on selvitetty palvelusetelin käyttöönottoa myös yksityiseen perhepäivähoitoon.

5.4.2 Opetuksen palvelualue

Varhaiskasvatuksen palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	513 000	415 200	415 750	422 883	424 224
Sisäiset toimintatuotot	250	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 101 888	-6 175 750	-6 061 997	-6 089 596	-6 118 465
Sisäiset kulut	-2 779 548	-2 833 200	-3 306 664	-3 338 773	-3 383 016
Toimintakate	-8 368 187	-8 593 750	-8 952 911	-9 005 486	-9 077 257

Opetuksen palvelualueeseen kuuluu neljä alakoulua, yläkoulu ja lukio sekä koululaisten iltapäivätoiminta.

Opetuksen palvelualue järjestää jokaiselle Karkkilassa asuvalle perusopetusikäiselle lakisääteiset perusopetuksen palvelut sekä lukioon valituille opiskelijoille lukio-opetuksen palvelut tarvittavine tukitoimineen.

Opetusryhmäkoko on yksi opetuksen ja kasvatuksen laatutekijöistä. Opetusryhmien muodostamisessa ja opetuksen suunnittelussa on huomioitava oppilaiden erityistarpeet, jotta opetus voidaan järjestää ja opetussuunnitelman sekä perusopetusta koskevien säädösten asettamat tavoitteet saavutetaan. Palvelun keskeisin resurssi on pätevä, motivoitunut ja työkykyinen opetushenkilöstö. Oppilaalla on oikeus saada tarvitta-

vat tukipalvelut viipymättä. Hankerahoitusta hakemalla pyritään pienentämään opetusryhmiä ja tukemaan perusopetuksen kehittämistä. Opetuksellisen tasa-arvon toteuttamiseen pyritään hankevaroin. Tarjolla olevia hankerahoituksia haetaan tukemaan toimintaa ja sen kehittämistä.

Opetuksen palvelualue jatkaa tarpeenmukaisten yhteistyörakenteiden kehittämistä lukiokoulutuksen osalta.

Opetushallituksen ohjaamana jatketaan valmistautumista tulevaan perusopetuksen opetussuunnitelmauudistukseen työstämällä paikallista opetussuunnitelmaa. Uusi valtakunnallinen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmatyö vaatii merkittävää panostusta koko opetushenkilöstöltä seuraavien vuosien ajan.

Nyhkälän koulun valmistuminen elokuussa 2016 aiheuttaa mittavia sopeuttamistoimia sinne siirtyville tahoille.

5.5 Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunta					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	489 757	357 600	356 000	362 108	363 256
Sisäiset toimintatuotot	11 718	800	2 500	2 525	2 558
Toimintakulut	-1 593 441	-1 544 000	-1 607 177	-1 614 494	-1 622 148
Sisäiset kulut	-841 917	-828 880	-802 984	-810 781	-819 871
Toimintakate	-1 933 884	-2 014 480	-2 051 661	-2 060 643	-2 076 204

Vapaa-aikalautakunnan alaisen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen tehtävä on järjestää ja tukea kaupunkilaisten liikunta- ja nuorisopalveluita sekä opisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluita. Kaikilla palvelualueen palveluilla on erittäin merkittävä rooli kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Talous

Talousarvioesitykseen varattuja määrärahoja käytetään vapaa-aikalautakunnan toimialaan kuuluvien peruspalvelujen tuottamiseen. Toimintakulut koostuvat pääasiassa henkilöstön palkoista sekä kohdeavustuksista ja tilavuokrista. Osa perustoiminnankin rahoituksesta saadaan erillisavustuksina kansallisilta rahoittajilta, kuten esimerkiksi ministeriöistä. Toimintaan saadut avustukset sekä valtionosuudet kattavat ison osan palvelualueen toiminnoista.

Työväenopistolla ja liikuntatoimessa aiemmin tehtyjä henkilöstöjärjestelyjä ei ole huomioitu vuoden 2015 budjetissa, mutta summat on tarkastettu vuoden 2016 budjettiin, mikä aiheuttaa jonkin verran lisäystä palkkakuluihin. Toisaalta osa uusista palkkakuluista katetaan hankerahalla. Työväenopiston eläkemenopuusteiset kulut ovat kasvaneet vuonna 2015 ja tämä kasvu on huomioitu nyt vuoden 2016 budjettiin.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Luodaan uudet vapaaehtoistyön toimintatavat. Päätöksenteon avoimuutta lisätään,
Talousarviovuoden tavoite	Järjestö- ja yhteisöavustusten jakoperusteiden laatiminen kaupungin strategian kanssa yhteneviksi
Arviointikriteeri/mittari	Jakokriteerit laadittu ja otettu käyttöön.
Vastuuhenkilö	Sivistysjohtaja, palvelualueen päällikkö, palvelualueen esimiehet

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Painopiste ennaltaehkäisevissä palveluissa ja hankkeissa. Resurssien tehokas käyttö ja palvelutuotannon priorisointi.
Talousarviovuoden tavoite	Nuorisotakuun toteuttaminen yhteistyössä Karviaisen kanssa
Arviointikriteeri/mittari	Etsivän nuorisotyön osallistuminen seudulliseen ohjaamo-toimintaan
Vastuuhenkilö	Palvelualueen palvelupäällikkö, palvelualueen esimiehet

5.5.1 Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	460 479	357 600	356 000	362 108	363 256
Sisäiset toimintatuotot	11 718	800	2 500	2 525	2 558
Toimintakulut	-1 539 641	-1 510 500	-1 557 777	-1 564 869	-1 572 288
Sisäiset kulut	-670 011	-640 100	-647 738	-654 028	-661 360
Toimintakate	-1 737 455	-1 792 200	-1 847 015	-1 854 264	-1 867 833

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelualueeseen kuuluvat työväenopisto, kirjasto, museot, kulttuuritoimi, nuorisotoiminta, vapaa-aika- ja liikuntapalvelut sekä Ruukinpaja.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue valmistelee vähintään yhden yhteishankkeen, johon haetaan ulkopuolista rahoitusta vuodelle 2017. Lisäksi tehdään selvitystä palvelualueella olevien resurssien yhteiskäytöstä ja yhteistyön lisäämisestä toiminnan tasolla.

Työväenopisto

Karkkilassa toimii vapaan sivistystyön periaatteiden mukainen työväenopisto, joka on kaikille avoin oppilaitos. Se vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaan. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asukkaiden toiveiden mukaan. Palveluiden tulevaisuuden turvaamiseksi haetaan kestävää yhteistyötä.

Kirjastopalvelut

Kirjasto on kunnallinen sivistyksellinen peruspalvelu, joka tukee kansalaisten elinikäistä oppimista, sananvapautta, demokratiaa ja hyvinvointia. Kirjasto tuottaa alueensa asukkaille laadukasta tieto- ja kokoelmapalvelua sekä tarjoaa alueen asukkaille tilat, laitteet ja palvelut sekä vapaan pääsyn tietoverkkoon, joita hyödyntäen kansalainen voi toimia täysipainoisesti tietoyhteiskunnan ja kansalaisyhteiskunnan toimijana.

Lisäksi kirjastolla on merkittävä rooli syrjäytymisen ehkäisemisessä matalan kynnyksen palvelupaikkana, jonka tarjoamat palvelut ovat maksuttomia ja joka on avoinna läpi vuoden. Kirjaston aineistotarjonta on monipuolista ja ajantasaista.

Karkkilan kirjasto toimii osana kansallista kirjasto- ja tietopalveluverkkoa ja kiinteässä yhteistyössä mm. muiden Lukki-kirjastojen, Karkkilan kaupungin sisäisten toimijoiden ja Karkkilan kaupungin eri yhdistysten kanssa.

Kirjaston omatoimiaukioloa pyritään laajentamaan kehittämällä kirjaston valvontajärjestelmiä.

Karkkilan kirjastossa varaudutaan Kansallisen digitaalisen kirjaston (Finna) toisen vaiheen alkamiseen ja jatketaan Lukki-kirjastojen yhteisen asiakasliittymän suunnittelua ja toteuttamista Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen turvin.

Kirjastossa on vuonna 2016 käytössä päivitetty, nykyaikainen kirjastotietojärjestelmä sekä uusi luettelointiformaatti.

Karkkilan kaupungissa seurataan aktiivisesti kirjastolain uudistamistyötä ja reagoidaan lakimuutoksiin.

Museopalvelut

Karkkilan ruukkimuseo Senkka on ruukki- ja valimohistorian erikoismuseo. Högforsin ruukin alueella sijaitsevat näyttelykohteet, Suomen Valimomuseo, Karkkila - Högforsin työläismuseo ja Högforsin masuuni esittelevät ruukkilaisten työtä sulan metallin äärellä ja arkielämää kotoisissa askareissa. Karkkilan ruukkimuseo harjoittaa valimoalan tallennus-, tutkimus-, näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museon toiminta-alueena on Karkkilan kaupunki, mutta museo tallentaa paikallishistorian lisäksi laajemmin suomalaisen valimoteollisuuden historiaa. Museon tehtävänä on säilyttää ja hoitaa hallussaan olevat kokoelmat yleisesti hyväksyttyjen museaalisten periaatteiden mukaisesti.

Karkkilan ruukkimuseo kuuluu lakisääteistä valtionosuutta saavien museoiden joukkoon. Ruukkimuseo on saanut viime vuosina valtionosuutta viiden laskennallisen henkilötyövuoden perusteella. Vuonna 2016 valtionosuutta saadaan neljän henkilötyövuoden perusteella. Museo suunnittelee ja toteuttaa näyttelyitä ja julkaisuja yhteistyössä muiden museoiden ja tahojen kanssa. Museo osallistuu myös vapaaehtoistyön kehittämiseen paikallisten yhdistysten kanssa.

Kulttuuripalvelut

Karkkilan kaupunki tukee kannatusyhdistysten ylläpitämiä Karkkilan kuvataidekoulua, Karkkilan musiikkikoulua ja Luoteis- Uusimaan Tanssiopisto Vinhaa. Koulut antavat taiteen perusopetuksesta säädetyn lain edellyttämää, kunnan vahvistaman opetussuunnitelman mukaista taideopetusta lapsille ja nuorille.

Nuorisopalvelut

Lakisääteisen nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyö- ja politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Näihin tehtäviin kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen ja kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta.

Nuorisotyön ja koulujen yhteistyötä jatketaan. Nuorisovaltuuston toimintaa käynnistetään ja vahvistetaan osaksi perusnuorisotyötä. Nuorten avointeniltojen toiminnan kehittämistä jatketaan ja monipuolistetaan. Harrastustoiminnan ja loma-aikojen toiminnan lisäämiseen on saatu hankerahaa, jolla toteutetaan matalan kynnyksen toimintaa 7 – 18- vuotiaille lapsille ja nuorille.

Etsivää nuorisotyötä edistetään ja haetaan edelleen jatkorahoitusta kahdelle työntekijälle, joista toinen vakinaistetaan vuoden 2016 aikana. Etsivää nuorisotyötä ja pajatoimintaa kehitetään vastaamaan yhteiskuntatakuun ja koulutustakuun tuomiin velvoitteisiin.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tarkoituksena on edistää liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Lisäksi tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävä kehitystä. Luodaan edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Liikuntatoimen toiminnalla pyritään tavoittamaan terveytensä kannalta vähän liikkuva väestö ja kannustetaan ja ohjataan heidät liikunnan pariin. Haetaan valtionavustuksia, joilla pyritään kehittämään eri ryhmille tarkoitettuja liikuntaryhmiä. Yhteistyön tekemistä urheiluseurojen kanssa jatketaan ja vapaaehtoistyötä kehitetään kolmannen sektorin kanssa. Työhyvinvointia parannetaan liikunnan avulla.

5.5.2 Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	4 465 549	4 551 000	4 501 727	4 578 961	4 593 484
Sisäiset tuotot	5 135 909	4 970 800	5 631 579	5 687 895	5 762 406
Toimintakulut	-6 255 914	-6 293 250	-6 367 105	-6 396 093	-6 426 415
Sisäiset kulut	-1 180 808	-962 705	-1 153 336	-1 164 535	-1 180 463
Toimintakate	2 164 736	2 265 845	2 612 865	2 706 228	2 749 012

Tekninen lautakunta muodostuu yhdyskuntatekniikan, vesihuollon sekä kiinteistöt ja toimitilat palvelualueista.

Yhdyskuntatekniikan palvelualueen tehtävänä on huolehtia kaupungille kuuluvasta liikenneverkoston ylläpidosta ja hoidosta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on huolehtia kauppatoritoiminnoista sekä ulkoliikunta- paikkojen ja yleisten alueiden hoidosta.

Vesihuollon palvelualue vastaa kaupungin vesihuoltolaitoksen verkoston ja laitosten uudisrakentamisesta ja saneerauksesta sekä huolehtii käyttöveden toimituksesta asiakkaille, jäteveden puhdistuksesta ja hulevesien keräilystä toiminta-alueellaan.

Kiinteistöt ja toimitilat -palvelualueen tehtävänä on hallinnoida kaupungin maa-, kiinteistö- ja rakennusomaisuutta sekä huolehtia taajama-alueen kiinteistönmuodostamisesta ja paikkatietopalveluista sekä yksityistielain mukaisista tielautakunnan toimituksista. Palvelualueen tehtävänä on myös huolehtia kaupungin omistuksessa olevan rakennuskannan tehokkaasta ylläpidosta. Palvelualueen tehtävänä on myös järjestää kaupungin ja sovittujen sidosryhmien tarvitsemat puhdistus- ja ruokapalvelut.

Talous

Vuonna 2016 teknisen lautakunnan talouteen vaikuttaa negatiivisesti käyttöomaisuuden myyntivoittojen pientyminen vuoden 2015 tavoitteesta. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen siirtäminen kaupunginhallituksen alaisuudesta tekniselle lautakunnalle vuonna 2015 lisäsi tuottoja, mutta talouden tilanteesta ja pysähtyneistä kiinteistömarkkinoista johtuen kiinteistöjen myynti ei ole toteutunut toimenpiteistä huolimatta odotusten mukaisena ja myyntivoittoja ei ole siten pystytty kirjaamaan tavoitteen mukaisesti. Tilanteen ennustetaan pysyvän samanlaisena vuonna 2016.

Toimintaympäristö

Toimialan suunnitelmallista toimintaa jatketaan ja kehitetään entisestään. Palvelualueittain toteutetaan ennakoivan pitkäjänteisen toiminnan suunnittelua asetettujen tavoitteiden mukaisesti niiden saavuttamiseksi. Pääpaino tulee olemaan toiminnallisten prosessien tehostamisessa ja palveluprosessien laadun parantamisessa.

Tekninen toimiala muodostuu neljästä palvelualueesta. Palvelualueilla tulee olemaan yhteisiä tuotannon resursseja jotka luovat haasteita resurssien jakamiseksi ja kohdentamiseksi oikeaan aikaan, oikeaan paikkaan. Vesihuollon palvelualueelle osoitetaan 0,5 htv resurssi, jonka pääpaino vastualueen päällikkönä on kehittää ja organisoida vesilaitoksen toimintaa sen tuottavuuden parantamiseksi ja sen taksojen kilpailukyvyn ylläpitämiseksi pitkällä aikavälillä.

Tavoitteena on ylläpitää ja kehittää ammattitaitoa koulutuksen avulla sekä huolehtia toimialan henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Tavoitteena on myös jatkaa määrätietoista raakamaan hankintaa. Maanhankinnalla tuetaan laadittavaa, maapoliittisiin linjauksiin perustuvaa kaavoitusohjelmaa. Laadukas tonttitarjonta varmistetaan niin asuin- kuin yritystonttienkin osalta. Omaisuudenhallintaan liittyvää seuranta- ja ohjausjärjestelmää pyritään hyödyntämään tehokkaasti kaupungin strategian mukaisesti. Strategian mukaista optimaalista omistajapolitiikkaa tuetaan päivittämällä toimitilastrategian ja kiinteistöjen myyntiohjelma ja määrittelemällä myytävien kohteiden hinnoittelu ja myyntikriteerit tarkemmin.

Tärkeinä painopistealueina ovat myös Asemanrannan alueen kaavoituksen edistäminen pitämällä alueen asemakaavoitustyöpaja, josta työstetään käyttökonsepti asemakaavoitusta varten, sekä teknisen toimialan valmiussuunnitelman käyttöönotto pitämällä valmiusharjoitus vuoden 2016 aikana.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Strategian tavoitteena on optimaalinen omistajapolitiikka, jossa kaupungin omaisuutta jalostetaan käyttöasteen kautta tuottavammaksi ja palvelutoiminnan kannalta tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta luovutaan.
Talousarviovuoden tavoite	Taseessa olevien kiinteistöjen käyttöaste > 90 %. Toimitilastrategian ja kiinteistöjen myyntiohjelman toteuttaminen, luovutusperiaatteiden määrittäminen, salkutuspäivitys, myyntitavoite ja aikataulu.
Arviointikriteeri/mittari	Toimintavuoden omien kiinteistöjen käyttöastevuorokaudet [%]. Palveluiden tuottamiseen tarpeettomien kiinteistöjen realisoinnin toteutuma, niistä laaditun salkutuspäivityksen ja vuosikohtaisesti vahvistetun myyntiohjelman mukaisesti [yksikkötiedot ja myyntitulot €].
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja, mittaus- ja kiinteistöpäällikkö

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Resurssien tehokas käyttö
Talousarviovuoden tavoite	Vesihuollon korjaushankkeita toteutetaan suunnitelmallisesti korjausvelan pienentämiseksi.
Arviointikriteeri/mittari	Omaisuuden tuottavuus talouden kriteerein. Vesihuoltolaitos on erillinen taseyksikkö ja sen talous on tasapainossa.
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja, vesihuoltopäällikkö

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Kiinteistöjen korjausvelan pienentäminen
Talousarviovuoden tavoite	Omien palvelutuotannonrakennusten korjausvelan pienentäminen peruskorjaustoimenpiteillä yhteensä 13 % (6 %, 4 % ja 3 %).
Arviointikriteeri/mittari	Toimintavuoden korjausvelan 6 %:n pienentäminen peruskorjaustoimenpiteillä 8.589.000 €:n nykyarvosta. Toimintavuoden peruskorjausten toteutuma - % ja pienenenemän määrä [€] sekä laskennallisen jäännöskorjausvelan määrä vuoden lopussa [€].
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja, mittaus- ja kiinteistöpäällikkö, tekninen isännöitsijä

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Kaupungin infrastruktuurin omaisuuden hallinnan selkiyttäminen
Talousarviovuoden tavoite	Yhdyskuntateknisen infrastruktuurin omaisuuden kartoitus ja hallinta.
Arviointikriteeri/mittari	Pitkän aikavälin tarveselvitykseen perustuva investointiohjelma on valmis.
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö

5.5.3 Yhdyskuntatekniikan palvelualue

Yhdyskuntatekniikan palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	309 715	147 300	160 000	162 745	163 261
Sisäiset toimintatuotot	222 914	14 500	221 630	223 846	226 779
Toimintakulut	-1 624 382	-1 614 000	-1 585 534	-1 592 753	-1 600 303
Sisäiset kulut	-212 143	-40 600	-224 728	-226 910	-230 014
Toimintakate	-1 303 895	-1 492 800	-1 428 632	-1 433 071	-1 440 277

Palvelualueeseen kuuluu liikenneväylät, konevarikko, yleiset alueet ja vesihuoltolaitos. Palvelualueen toiminnan keskipisteitä ovat edelleen liikenneverkoston ja liikenneturvallisuuden ylläpito ja kehittäminen. Konevarikolla säilytetään raskasta kalustoa ja muuta kunnossapitokalustoa sekä pakettiautoja. Yleisten alueitten osalta pyritään hoitamaan ja pitämään yllä metsiä, puistoja ja muita kaupungin yleisiä alueita.

5.5.4 Vesihuollon palvelualue

Vesihuollon palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	1 586 934	1 641 000	1 741 000	1 770 870	1 776 486
Sisäiset toimintatuotot	104 471	103 700	112 000	113 120	114 602
Toimintakulut	-908 226	-971 800	-927 503	-931 726	-936 143
Sisäiset kulut	-214 835	-153 416	-176 795	-178 512	-180 953
Toimintakate	568 345	619 484	748 702	773 752	773 992

Vesihuoltolain muutos asettaa muutostarpeita laitoksen toimintatapoihin. Tekniselle toimialalle perustetun uuden vesihuollon palvelualueen tavoitteena on järjestää vesihuoltolaitoksen toiminta uuden vesilain tavoitteiden mukaisesti erillisenä kirjanpidon taseyksikkönä. Samassa yhteydessä myös hulevesiviemäroinnin järjestäminen eriytetään laitoksen kirjanpidossa. Vesihuoltolaitoksen tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Pitkällä aikavälillä sen tulee kattaa tulo-rahoituksella myös investoinnit niiltä osin, kuin niitä ei rahoiteta omanpääomanehtoisella rahoituksella. Edellä mainitut rahoitusperiaatteet merkitsevät, ettei taseyksikön toimintaa voida suunnitella siten, että talous muodostuu pitkällä aikavälillä alijäämäiseksi.

5.5.5 Kiinteistöt ja toimitilat palvelualue

Kiinteistöt ja toimitilat palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	2 568 557	2 412 700	2 250 727	2 289 342	2 296 603
Sisäiset toimintatuotot	4 763 983	4 852 600	5 297 949	5 350 928	5 421 026
Toimintakulut	-3 507 970	-3 510 950	-3 677 402	-3 694 144	-3 711 657
Sisäiset kulut	-450 677	-442 888	-459 720	-464 184	-470 533
Toimintakate	3 373 893	3 311 462	3 411 554	3 481 942	3 535 438

Palvelualueeseen kuuluu tilapalvelu, ruoka- ja puhdistuspalvelu sekä mittaus- ja kiinteistöpalvelu.

Tilapalvelu

Toiminnan tavoitteena on säilyttää kaupungin omistuksessa oleva rakennuskanta turvallisena käyttää ja asua sekä ylläpitää rakennuskantaa siten, ettei korjausvelka pääse kasvamaan.

Tilapalvelun huollossa ja kunnossapidossa on kaupungin omistamat 35 rakennettua kiinteistöä sekä kaupungin omistuksessa olevat toimitilojen osakkeet, lukuun ottamatta kaupungintaloa ja kiinteistö Oy Sorvirinnettä. Rakennuksia ja rakennelmia on yhteensä 84 kpl (tarkistettu kiinteistöluettelo 2013).

Tilapalvelun talousarvioon sisältyvät myös Fagerkullan museoalueen 13 rakennusta. Kaupunki omistaa lisäksi erillisiä liikehuoneistoja 2 kpl (pinta-ala 280 h-m²) että yksittäisen väestönsuojaosakkeen (pinta-ala 86 m²), joka toimii normaalioloissa kaupungin oman kaluston varastotilana. Toimintavuoden aikana edistetään kaupungin palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista luopumista yhteistyössä maankäytön suunnittelun ja tilojen käyttäjien kanssa. Vuokra-asuntojen käyttöasteeksi on arvioitu 100 %.

Ruoka- ja puhdistuspalvelu

Ruokapalvelujen tuottaminen kouluille, päiväkodeille, perusturvakuntayhtymä Karviaiselle (terveysasema, palvelukeskus, Toivokoti ja kotihoidon ateriapalvelut), henkilöstöruokailu, kokoustarjoilut kaupungin, Karviaisen ja Tieran henkilöstölle sekä muille sidosryhmille. Puhdistuspalvelut tuotetaan ostopalveluina, paitsi päiväkodeissa, joissa siivous on hoidettu kaupungin omien työntekijöiden toimesta.

Mittaus- ja kiinteistöpalvelu

Tonttien lohkomista tonttirekisteriin jatketaan vakiintuneen ja toiminnallisesti hyväksi osoittautuneen lohkomistoimintamallin ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Asiakaspalvelu pyritään säilyttämään edelleen asiakaslähtöisenä ja rakentamistoimintaa edistävänä tiiviissä yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa. Graafiset ranta-asetmakaavat tuotetaan toimintavuoden aikana numeeriseen muotoon ja osaksi ajantasaista kaavojen verkkoaineistoa. Numeerisen johtokartan ylläpitoa tehdään resurssien puitteissa yhdyskuntatekniikan ohjeistuksen ja tarpeiden mukaan. Maa-ainesten valvontamittauksia ja tarkistuksia suoritetaan ympäristötoimen ohjelman mukaisesti. Resurssien puitteissa jatketaan VERA -hankkeen maastomittauksia.

5.5.6 Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	110 487	91 000	116 000	117 990	118 364
Sisäiset tuotot	2 175	0	0	0	0
Toimintakulut	-491 985	-551 200	-554 893	-557 419	-560 062
Sisäiset kulut	-131 266	-140 674	-117 472	-118 613	-120 235
Toimintakate	-510 590	-600 874	-556 365	-558 042	-561 932

Ympäristölautakunta muodostuu maankäytön ja ympäristön palvelualueesta sekä ympäristölautakunnan hallinnosta.

Lautakunnan tehtävänä on kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltainen taloudellinen ja laadullinen kehittäminen. Toimiala vastaa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisen maa-, kaavoitus-, rakennetun ympäristön ja ympäristöpolitiikan sekä ympäristöterveydenhuollon kehittämisestä ja toteuttamisesta. Toimialan tavoitteita täsmennetään suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Ympäristölautakunnan päämääränä on omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että Karkkilassa on terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö.

Huolehditaan toimialan maksujen ja taksojen ajantasaisuudesta.

Talous

Taloussuunnitelmakaudella keskeisimpiä toimintaympäristön muutoksia ovat henkilöstömuutokset maankäytön ja ympäristön palvelualueella, ylikunnallisen rakennusvalvonnan toteutusaikataulu ja mahdollinen poikkeamislupien siirto alueellisilta ympäristökeskuksilta kunnille sekä kaupungeille.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset. Tämä vaikuttaa laajasti toimintaan ja erityisesti rakentamiseen sekä sitä kautta mm. myyntituottoihin.

Toimintaympäristö

Toimialan suunnitelmallista toimintaa jatketaan ja kehitetään entisestään. Vastuualueittain jatketaan ennakoidun pitkäjänteisen toiminnan suunnittelua asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tavoitteena on ylläpitää ja kehittää ammattitaitoa koulutuksen avulla sekä huolehtia toimialan tärkeimmän voimavaran, henkilöstön, hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Haasteena on uuden palveluorganisaation jalkauttaminen, jossa tekninen toimiala muodostuu neljästä palvelualueesta.

Jatketaan määrätietoista raakamaan hankintaa, jolla tuetaan laadittavaa, maapoliittisiin linjauksiin perustuvaa, kaavoitusohjelmaa. Laadukas tonttitarjonta varmistetaan niin asuin- kuin yritystonttienkin osalta. Tärkeinä painopistealueina ovat myös Asemanrannan alueen kehittäminen ja suunnittelun jatkaminen.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Kaupungin taloustasapainossa
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Uudistettu rakennusjärjestys ohjaa rakentamista, luvanvaraisuus muuttuu ja suunnittelutarveratkaisun tarpeet tulee tarkastaa 10 v välein
Talousarviovuoden tavoite	Rakennusjärjestyksen luonnos on tehty kuntaliiton uusien suositusten mukaisesti.
Arviointikriteeri/mittari	Rakennusjärjestyksen luonnos on laadittu
Vastuuhenkilö	Vastaava rakennustarkastaja

Päämäärä	Monipuolisen asumisen ekologinen puutarhakaupunki
Suunnittelukauden 2016-2018 tavoite	Asemanrannan maankäytön ratkaiseminen
Talousarviovuoden tavoite	Asemarannan alueen asemakaavoitustyöpajasta käyttökonsepti asemakaavoitusta varten.
Arviointikriteeri/mittari	Asemarannan työpaja on pidetty, käyttökonsepti on laadittu asemakaavoitusta varten.
Vastuuhenkilö	Kaavoituspäällikkö

5.5.7 Maankäytön ja ympäristön palvelualue

Maankäytön ja ympäristön palvelualue					
	TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	109 468	91 000	116 000	117 990	118 364
Sisäiset tuotot	2 175	0	0	0	0
Toimintakulut	-448 456	-511 200	-505 894	-508 197	-510 606
Sisäiset kulut	-27 626	-33 200	-26 258	-26 513	-26 876
Toimintakate	-364 439	-453 400	-416 152	-416 720	-419 118

Ympäristölautakunnan alaisen maankäytön ja ympäristön palvelualueen tehtävänä on huolehtia maankäytön suunnittelusta sekä ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupasiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Kaavoitus

Maankäytön suunnittelu perustuu valtuuston hyväksymään maapoliittiseen ohjelmaan sekä päämäärään: *Monipuolisen asumisen ekologinen puutarhakaupunki*. Näiden pohjalta laaditaan kaavoitussuunnitelma ja –katsaus. Kaavoitussuunnitelmaa toteutetaan valmistelemalla uusien ja täydennettävien alueiden asemakaavoitusta ja arvioimalla asemakaavojen ajanmukaisuutta.

Poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu-aika on keskimäärin 3 kuukautta siitä lähtien kun lupahakemuksen asiakirjat ovat asianmukaisia. Lupapalveluita kehitetään ottamalla käyttöön myös sähköiset asiointimahdollisuudet.

Rakennusvalvonta

Rakentamisen suunnittelun ohjausta sekä rakentamisen neuvontaa ja valvontaa parannetaan henkilökunnan koulutuksella ja asiakasneuvonnan kehittämisellä. Ohjauksella ja valvonnalla edistetään sekä asuin- että työpaikka-alueiden säilymistä viihtyisinä, elinvoimaisina ja korkealaatuisina. Sähköisen asioinnin jalkauttaminen on vuoden 2016 tavoite. Sähköinen arkistointi ja siihen liittyvän tietokoneohjelman päivitykset esitellään investointina.

Rakennuslupakäsittelyssä tarkistetaan, että hanke on maankäyttö- ja rakennuslain sekä määräysten mukainen. Rakennusvalvonta pyrkii erityisesti neuvomaan asiakkaita jo ennen rakennuslupahakemuksen jättämistä, varmistaakseen että hanke on kaavan mukainen sekä täyttää turvallisuudelle ja terveydelle asetetut vaatimukset. Rakennustarkastajan päätösvaltaan kuuluvissa lupa-asioissa tehdään päätös kuuden viikon kuluessa lupahakemuksen jättämisestä edellytyksellä, että hakemusasiakirjat ovat asianmukaiset. Kaupungintalon sulkuaikana ei tehdä päätöksiä.

Rakennetun ympäristön siisteyttä ja rakennusten kuntoa valvotaan ennakkoon tiedotettavin maastokierroksin. Heikkokuntoisten kiinteistöjen omistajia / haltijoita kehoitetaan kunnostamaan rakennukset ja siistimään epäsiistit piha-alueet.

Ympäristönsuojelu

Karkkilan ympäristönsuojeluhankkeet ja monivuotiset projektit toteutetaan lähes kokonaisuudessaan alueellisena yhteistyönä kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Näitä ovat kasvihuonepäästöjen seuranta, ilmanlaadun seuranta, paikkatietoaineiston ylläpito ja päivitys, Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke ja jätevesineuvonta, vesistöselvitykset Uudenmaan järviportaaliin osallistumista ja Karkkilan järvien seurantaohjelmaa varten sekä osallistuminen Hiidenveden yhteistarkkailuseuraan (yhteistyössä kunnat ja tarkkailuvelvolliset laitokset).

Mittaus- ja kiinteistötoimen kanssa jatketaan suunnitelmallista yhteistyötä maa-ainesalueiden valvonnassa.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon toimintaa hoitaa alueellinen Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys. Palveluorganisaatio tuottaa Karkkilalle ympäristöterveyden- ja eläinlääkintähuollon palvelut.

Ympäristöterveydenhuollon toimintaan kuuluu lakisääteisten tehtävien hoitaminen (elintarvike-, terveys- ja ympäristönsuojelu-, tupakka-, tuoteturvallisuus-, eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta, eläinlääkintäpalvelut ja eläinlääkäripäivystys, ohjaus ja neuvonta em. asioihin liittyen, ilmoitusten ja hakemusten käsittely) sekä lausuntojen antaminen oman erityislainsäädännön näkökulmasta.

6 HENKILÖSTÖ

Karkkilan kaupungin henkilöstöpoliittiset linjaukset perustuvat kaupungin voimassa olevaan visioon, arvoihin ja strategiaan sekä kaupunginhallituksen tekemiin linjauksiin. Yksityiskohtaisesta ohjeistuksesta vastaa kaupungin talous- ja henkilöstöjohtaja. Kaupunginvaltuuston 7.10.2013 § 96 hyväksymässä 2014–2017 strategiassa korostetaan kaupungin menestystekijänä ammattitaitoista ja osaavaa henkilöstöä. Tavoitteeksi vuodelle 2017 on asetettu, että Karkkilan kaupungissa on ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työkykyinen henkilökunta.

Vuonna 2016 Karkkilan kaupungissa laaditaan erillinen henkilöstöstrategia, joka tarkoittaa valtuuston strategiassa tavoitetta henkilöstön kehittämisestä. Tämän lisäksi talousarviovuonna päivitetään kaupungin esimieskäsikirja kokonaisuudessaan sekä laaditaan perusteet kaupungin henkilöstön etätyöskentelylle. Edellä mainittujen kehittämishankkeiden lisäksi Karkkilan kaupungissa käynnistyy uudenlainen sisäinen esimiesvalmennus, jonka tavoitteena on tukea esimiesten johtamisvalmiuksia muuttuvassa tehtäväkentässä. Tavoitteena on, että 80 prosenttia esimiehistä on suorittanut vuoden loppuun mennessä sisäisen esimiesvalmennusohjelman.

Henkilötyövuodet toimialoittain

Henkilötyövuodet on listattu toimialoittain ja työyksiköittäin. Listaus huomioi vakinaiset työntekijät sekä avoimien tehtävien hoitajat. Listauksen ulkopuolelle jää muun muassa työllistämistoimenpiteenä palkatut työntekijät, työväenopiston tuntiopettajat, sivutoimiset tuntiopettajat, harjoittelijat ja oppisopimusopiskelijat. Listauksen perusteella henkilötyövuodet vuonna 2016 vähenevät 3,5 htv verrattuna vuoteen 2014.

Vuoden 2013 jälkeisten yhteistoimintamenettelyjen jälkeen henkilöstömäärän hallitsematonta kasvua on pyritty hillitsemään kaupunginhallituksen 2.3.2015 § 56 mukaisella täyttölupamenettelyllä.

HALLINNON TOIMIALA			
PÄÄTÖKSENTEKO JA JOHTAMINEN	2014	2015	2016
Kaupunginjohtaja	1	0,75	1
Hallintopäällikkö	1	1	1
Johdon sihteeri	1	0,25	0
PÄÄTÖKSENTEKO JA JOHTAMINEN YHTEENSÄ	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
HALLINNON PALVELUALUE	2014	2015	2016
Henkilöstöpalvelut			
Talous- ja henkilöstöjohtaja	0,59	1	1
Henkilöstösihteeri	2	1,25	1
Henkilöstöasiantuntija	0	0,42	1
Toimistosihteeri	0,57	0	0
YHTEENSÄ	3,16	2,67	3

Talousspalvelut			
Taloussihteeri	3,83	4,92	4,6
YHTEENSÄ	3,83	4,92	4,6
Asianhallintapalvelut			
Asianhallintasihteeri	1,5	1,5	1,5
Tietopalvelusihteeri	1	1	1
Hallinnon sihteeri	1	1	1
YHTEENSÄ	3,5	3,5	3,5
Elinkeinopalvelut			
Elinkeinosihteeri	1	1	1
YHTEENSÄ	1	1	1
Tiedonhankinta ja viestintä			
Tiedotussihteeri	1	1	1
YHTEENSÄ	1	1	1
HALLINNON PALVELUALUE YHTEENSÄ	<u>12,49</u>	<u>13,09</u>	<u>13,1</u>
HALLINNON TOIMIALA YHTEENSÄ	15,49	15,09	15,1

SIVISTYSTOIMIALA			
HALLINTO	2014	2015	2016
Sivistysjohtaja	0,83	1	1
Varhaiskasvatustyöryhmän johtaja	2	2	2
Kiertävä erityislastentarhanopettaja	1	1	1
HALLINTO YHTEENSÄ	3,83	4	4
VARHAISKASVATUKSEN PALVELUALUE	2014	2015	2016
Högforsin päiväkoti			
Lastentarhanopettaja	4	4	4
Lastenhoitaja	6	6	6
Vastaava ruoanjakaja	1	1	1
YHTEENSÄ	11	11	11
Toivikkeen päiväkoti			
Lastentarhanopettaja	10	11	11
Lastenhoitaja, lähihoitaja	16	16	16
Ruokapalvelutyöntekijä, vastaava ruoanjakaja	1,69	1,5	1,5
YHTEENSÄ	27,69	28,5	28,5

Haapalan päiväkoti			
Lastentarhanopettaja	2	2	2
Lastenhoitaja, lähihoitaja	4	4	4
Ruokapalvelutyöntekijä	1	1,25	1
Avustaja	1,25	0,75	1
YHTEENSÄ	8,25	8	8
Perhepäivähoito			
YHTEENSÄ	15	14,25	13
VARHAISKASVATUKSEN PALVELUALUE YHTEENSÄ			
	61,94	61,75	60,5
KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN PALVELUALUE			
	2014	2015	2016
Kirjasto			
Kirjastovirkailija, kirjastonhoitaja	3	3	3
Kirjastotoimenjohtaja, kirjastonjohtaja	1	1	1
YHTEENSÄ	4	4	4
Työväenopisto			
Rehtori	0,6	0,6	0,6
Toimistotyöntekijä	0,07	0	0
Työväenopiston opettaja	1,5	1	1,5
Projektityöntekijä	0	0,05	0,5
YHTEENSÄ	2,17	1,65	2,6
Liikuntatoiminta			
Vapaa-aikaohjaaja	1	0	0
Liikunta- ja nuorisosihteeri	0	0,5	0,5
Liikunnanohjaaja	0,42	0,8	0
YHTEENSÄ	1,42	1,3	0,5
Nuorisotoiminta			
Liikunta- ja nuorisosihteeri	0	0,5	0,5
Nuoriso-ohjaaja	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	2	2	2
Kerho-ohjaaja	0,12	0,19	0,19
YHTEENSÄ	3,12	3,69	3,69
Nuorten työpajatoiminta			
Työnsuunnittelija	1,6	1,6	1,6
Työnohjaaja	2	2	2
YHTEENSÄ	3,6	3,6	3,6
Museo			
Museonjohtaja	1	1	1
Museo-opas	0,2	0,2	0,2
Museoamanuenssi	1	1	1

Museoapulainen	0,5	0,5	0,5
Talonmies	0,5	0,5	0,5
YHTEENSÄ	3,2	3,2	3,2

KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN PALVELUALUE YHTEENSÄ	17,51	17,44	17,59
--	--------------	--------------	--------------

OPETUKSEN PALVELUALUE	2014	2015	2016
------------------------------	-------------	-------------	-------------

Koulujen yhteiset

Koulusihteeri	2	2	2
Koulukuraattori	1	1	1
Mikrotukihenkilö	0,5	0,5	0,5
YHTEENSÄ	3,5	3,5	3,5

Ahmoon koulu

Peruskoulun luokanopettaja	5	5	2,92
Koulunkäyntiavustaja	1,3	0,97	0,34
Päätoiminen tuntiopettaja	0,42	1	0
Rehtori	0,5	0,5	0
Sosiaaliohjaaja	1	1	0
YHTEENSÄ	8,22	8,47	3,26

Haukkamäen koulu

Peruskoulun luokanopettaja	5	6	6
Englanninkielen lehtori	1	1	1
Sosiaaliohjaaja	1	0,42	0
Koulunkäyntiavustaja	2	2,33	2,33
Erytisopettaja	1	1	1
Rehtori	0,5	0,5	0,5
YHTEENSÄ	10,5	11,25	10,83

Tuorilan koulu

Peruskoulun luokanopettaja	3	3	3
Koulunkäyntiavustaja	3,6	2,56	2,56
Kerho-ohjaaja	0,66	0,42	0,42
Erytisluokan tuntiopettaja	0,58	0	0
Päätoiminen tuntiopettaja	0,58	0	1
Rehtori	0,5	0,5	0,5
YHTEENSÄ	8,92	6,48	7,48

Yhteiskoulu

Peruskoulun lehtori, lehtori, yläasteen ja lukion yhteisten aineiden opettaja	20	20	20
Koulunkäyntiavustaja	1,77	1,77	1,77
Sosiaaliohjaaja	1	0,85	1
Oppilaanohjauksen lehtori	1	1	1
Erytisluokan opettaja, erityisopettaja	3	3	3
Päätoiminen tuntiopettaja	2	2	2

Rehtori	1	1	1
YHTEENSÄ	29,77	29,62	29,77
Nyhkälän koulu			
Peruskoulun lehtori, perusk. luokanopettaja	13	13,42	15,68
Koulunkäyntiavustaja	4,65	4,97	5
Sosiaalikasvattaja, sosiaaliohjaaja	1	0,76	0,8
Päätoiminen tuntiopettaja	2	1	1
Erityisluokan opettaja, erityisopettaja	4	4,42	5,42
Rehtori	0,5	0,5	1
YHTEENSÄ	25,15	25,07	28,9
Lukio			
Yläasteen ja lukion yhteisten aineiden opettaja, lehtori	9	9	9
Rehtori	1	1	1
YHTEENSÄ	10	10	10
<u>OPETUKSEN PALVELUALUE YHTEENSÄ</u>	<u>96,06</u>	<u>94,39</u>	<u>93,74</u>
SIVISTYSTOIMIALA YHTEENSÄ	179,34	177,58	175,83

TEKNINEN TOIMIALA			
HALLINTO			
	2014	2015	2016
Tekninen johtaja	1	1	1
YHTEENSÄ	1	1	1
KIINTEISTÖT JA TOIMITILAT PALVELUALUE			
	2014	2015	2016
Mittaus- ja kiinteistöpalveluyksikkö			
Kartoittaja	1	1	0
Paikkatietoinsinööri	0	0	1
Mittausteknikko	1	1	1
Mittamies	1	1	1
Mittaus- ja kiinteistöpäällikkö	1	1	1
Asiakassihteeri	0,42	0	0
YHTEENSÄ	4,42	4	4
Tilapalveluyksikkö			
Kiinteistönhoitaja, kiinteistöyöntekijä, huoltotyöntekijä	2,5	2,21	2
LVIA- huoltomies	0	0	1
Tekninen isännöitsijä	1	1	1
Kirvesmies	1,25	1,75	1
Kiinteistösihteeri	0	0,42	0,6
YHTEENSÄ	4,75	5,38	5,6

Ruoka- ja puhdistuspalvelyksikkö			
Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö	1	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä	8	8	8,25
Kokki	5	5	5
Ravitsemistyönjohtaja	1	1	1
Keittiöpäällikkö	1	1	1
YHTEENSÄ	16	16	16,25
YHDYSKUNTATEKNIIKAN PALVELUALUE			
2014	2015	2016	
Liikenneväylien hallinto ja kunnossapito			
Yhdyskuntatekniikan päällikkö	1	1	1
Työnjohtaja	1	1	1
Traktorin käyttäjä	1	1	0
YHTEENSÄ	3	3	2
Varikko			
Kuorma-autonkuljettaja	1	1	1
Kunnossapitotyöntekijä	0,42	0	0
Traktorin kuljettaja	0,5	0,33	1
Työkoneen kuljettaja	0	0,42	1
YHTEENSÄ	1,92	1,75	3
Puistojen hoito			
Puistotyöntekijä	2	2	2
Puutarhuri	0,5	0	0
YHTEENSÄ	2,5	2	2
Liikunta-alueet			
Liikuntapaikkojen hoitaja	1	1	1
YHTEENSÄ	1	1	1
YHDYSKUNTATEKNIIKAN PALVELUALUE YHTEENSÄ	8,42	7,75	8
VESIHUOLLON PALVELUALUE			
2014	2015	2016	
Vesihuoltopäällikkö	0	0	0,5
Putkiasentaja	1	1	1
LVI -asentaja	1	1	1
Viemärilaitos			
Puhdistamonhoitaja	1	1	1
Prosessimestari	0,42	0,42	1
YHTEENSÄ	1,42	1,42	2
VESIHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ	3,42	3,42	4,5

MAANKÄYTÖN JA YMPÄRISTÖN PALVELUALUE	2014	2015	2016
Vastaava rakennustarkastaja	1	1	0,6
Kaavoituspäällikkö	1	1	0,4
Rakennustarkastaja	1,6	1	1
LVI -tarkastaja	1	0,6	0,5
Lupasihteeri	1	1	1
Kiinteistösihteeri (myös tilapalveluissa)	0	0	0,4
<u>MAANKÄYTÖN JA YMPÄRISTÖN PALVELUALUE</u>	<u>5,6</u>	<u>4,6</u>	<u>3,9</u>
YHTEENSÄ			
TEKNISEN PALVELUALUE YHTEENSÄ	43,61	42,15	43,25
KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ	238,44	234,82	234,18

Henkilökohtaisen eläkeiän täyttyminen

Henkilökohtaisen eläkeiän täyttymistä kuvaava taulukko kuvaa niitä työntekijöitä, jotka täyttävät taloussuunnitteluvuosina 63 – vuotta eli työntekijöitä joilla on mahdollisuus jäädä eläkkeelle kyseisenä vuonna. Henkilöiden tarkkaa eläköitymisajankohtaa on kuitenkin mahdotonta ennustaa eläkejärjestelmän joustavuudesta johtuen. Vanhuseläkkeelle on mahdollisuus jäädä 63–68-vuotiaana (muutamana Karkkilan pitkäaikaiseen työntekijään sovelletaan vanhaa eläkesääntöä, jossa mahdollisuus jäädä eläkkeelle alle 63 vuotiaana). Vuonna 2016 eläkkeelle mahdollisesti jääviä henkilöitä on yhteensä Karkkilan kaupungin palveluksessa 18 kappaletta.

Keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä Karkkilan kaupungilla on noin 64 vuotta. Kevan tekemän kunta-alan eläkepoistumaennusteen mukaan Karkkilan kaupungilta jää vuoteen 2030 mennessä 54,4 prosenttia työntekijöistä eläkkeelle.

ELÄKKEESEEN OIKEUTTAVAN IÄN SAAVUTTAVA HENKILÖSTÖ 2016-2018

Toimielin	2016	2017	2018
Kaupunginhallitus	4	5	5
Kasvatus- ja opetuslautakunta	9	10	15
Vapaa-aikalautakunta	1	1	2
Tekninen lautakunta	3	4	4
Ympäristölautakunta	0	0	0
Yhteensä	17	20	26

Karkkilan kaupungin keski-ikä vuonna 2014 on ollut 47,3 vuotta. Miesten keski-ikä on ollut 48,2 vuotta ja naisten 47,3 vuotta. Karkkilan henkilöstön keski-ikä on ollut vuonna 2013 kaksi vuotta korkeampi kuin kunta-alalla työskentelevien keskimäärin (45,6 vuotta v. 2012). Toimialoittain tarkastellessa sivistystoimialan keski-ikä oli 46,4 vuotta, hallinto- ja talouspalveluiden keski-ikä 48,3 vuotta ja teknisen ja ympäristötoimialan keski-ikä 48,3 vuotta. Ikäjakaumasta mukaan kaupungin henkilöstön suurin ikäryhmä vuonna 2014 olivat 50–59 -vuotiaat.

Työhyvinvointi

Karkkilan kaupunki tukee kaupungin työntekijöiden hyvinvointia tukemalla työntekijöiden vuotuinen TYHY - tapahtumia, joiden tarkoituksena on yhteisen ajan viettäminen työtovereiden kanssa ja samalla oman työyksikön kehittäminen. Kaupunki myös tukee työntekijöiden kulttuuri- ja liikuntaharrastuksia 100 euron sportti- ja kulttuuripassilla. Vuoden 2016 aikana tavoitteena on vähentää henkilöstön sairauspoissaoloja vähintään päivällä vuoteen 2014 verrattuna (kustannusvaikutus säästö noin 60 000 euroa). Tavoitetta varten tehdään erillinen työhyvinvointihanke vuodelle 2016 sekä tuetaan esimiesten sairauspoissaolojen seuranta.

Keskimäärin jokainen kaupungin työntekijä oli vuonna 2014 9,4 työpäivää (11,4 kalenteripäivää) sairauslomalla, kun työväenopiston tuntiopettajia ei huomioida laskennassa. Sairauspoissaoloja on keskimäärin kunnissa 16,9 kalenteripäivää.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset	TP 13		TP 14		TA 15		TA 16	
Toimielin	palkat	sivukulut	palkat	sivukulut	palkat	sivukulut	palkat	sivukulut
Keskusvaalilautakunta	123	26	8 591	1 069	12 800	1 700	0	0
Tarkastuslautakunta	2 604	63	3 099	69	3 700	100	3 700	100
Kaupunginhallitus	1 336 889	475 807	1 231 267	440 601	832 304	270 600	862 000	283 973
Kasvatus- ja opetuslautakunta	6 359 427	1 651 865	6 280 590	1 681 389	6 371 600	1 676 000	6 394 000	1 590 940
Vapaa-aikalautakunta	889 435	262 480	869 645	252 848	862 800	253 800	874 700	286 019
Tekninen lautakunta	1 107 124	639 881	842 650	547 711	1 378 500	748 300	1 389 300	678 176
Ympäristölautakunta	251 534	89 744	189 983	73 811	220 500	79 200	193 500	76 393
Peruskuntayhtymä Karviainen	0	602 614	0	548 435	0	538 000	0	482 595
Erikoissairaanhoito	0	459 871	0	415 219	0	408 400	0	398 954
Yhteensä	9 947 136	4 182 351	9 425 825	3 961 152	9 682 204	3 976 100	9 717 200	3 797 150

Vuonna 2016 talousarvioon budjetoidut henkilöstökulut ovat yhteensä 13 514 350 euroa. Tilinpäätösvoiteen 2013 verrattuna henkilöstökulut ovat laskeneet noin 4,6 prosenttia ja vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 1,1 prosenttia. Vuonna 2016 palkkakuluissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset. Henkilöstökulujen vähenemiseen vuoteen 2015 verrattuna vaikuttaa henkilöstösivukulujen väheneminen esimerkiksi eläkemenoperusteisten maksujen ja vael-maksujen osalta.

Taulukkoa tulkittaessa tulee huomioida, että kaavoitus ja maankäytön suunnittelu on vuonna 2013 ollut ympäristölautakunnan, 2014 kaupunginhallituksen ja 1.1.2015 alkaen jälleen ympäristölautakunnan alainen. Ruokapalvelut on 1.1.2015 alkaen siirretty kaupunginhallitukselta teknisen lautakunnan alaiseksi.

7 TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA	TP 2014	MTA 2015	TAE 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	7 166 753	6 696 700	6 907 964	6 736 477	6 852 052	6 899 784
Myyntituotot	2 861 290	2 672 800	2 727 790	2 778 400	2 806 184	2 842 945
Maksutuotot	738 223	789 200	749 800	829 100	837 391	848 361
Tuet ja avustukset	1 271 933	1 085 700	1 268 674	1 070 500	1 000 000	1 000 000
Muut toimintatuotot	2 295 307	2 149 000	2 161 700	2 058 477	2 208 477	2 208 478
Sisäiset tuotot	6 591 547	6 589 600	6 589 600	6 908 296	6 977 379	7 068 783
Toimintakulut	-51 544 347	-52 548 728	-52 382 760	-52 939 911	-53 197 729	-53 456 836
Henkilöstökulut	-13 386 977	-13 668 100	-13 617 430	-13 514 350	-13 581 922	-13 649 831
Palkat ja palkkiot	-9 425 826	-9 692 100	-9 641 500	-9 717 200	-9 765 786	-9 814 615
Henkilöstösivukulut	-3 961 152	-3 976 000	-3 975 930	-3 797 150	-3 816 136	-3 835 216
Eläkekulut	-3 510 623	-3 494 400	-3 507 168	-3 297 950	-3 314 440	-3 331 012
Muut henkilöstösivukulut	-450 528	-481 600	-468 762	-499 200	-501 696	-504 204
Palvelujen ostot	-34 632 257	-34 781 478	-34 906 640	-35 310 873	-35 487 427	-35 664 865
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 940 321	-2 060 650	-1 990 590	-2 041 065	-2 051 270	-2 061 527
Avustukset	-986 333	-1 501 500	-1 286 000	-1 376 300	-1 376 300	-1 376 300
Muut toimintakulut	-598 458	-537 000	-582 100	-697 323	-700 810	-704 314
Sisäiset kulut	-6 591 547	-6 589 600	-6 589 600	-6 908 296	-6 977 379	-7 068 783
Toimintakate	-44 377 594	-45 852 028	-45 474 796	-46 203 434	-46 345 677	-46 557 052
Verotulot	31 683 517	31 900 000	31 876 000	32 060 000	33 127 771	33 542 771
Kunnallisvero	28 456 484	28 600 000	28 600 000	28 750 000	29 442 771	29 742 771
Kiinteistövero	2 020 970	2 070 000	2 099 000	2 307 000	2 660 000	2 730 000
Yhteisövero	1 206 062	1 230 000	1 177 000	1 003 000	1 025 000	1 070 000
Valtionosuudet	15 708 119	16 398 800	16 400 000	17 286 181	16 896 000	16 897 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-374 897	-363 000	-354 700	-457 000	-628 000	-727 000
Korkotuotot	4 337	3 000	2 300	3 000	2 000	3 000
Sisäiset korkotuotot	21 170	0	0	19 500	19 835	19 972
Muut rahoitustuotot	129 530	125 500	132 112	125 500	125 500	125 500
Muut sis. rahoitustuotot	106 517	106 500	106 500	94 900	96 532	97 198
Korkokulut	-500 433	-480 000	-480 000	-580 000	-750 000	-850 000
Sisäiset korkokulut	-21 170	0	0	-19 500	-19 835	-19 972
Muut rahoituskulut	-8 331	-11 500	-9 112	-5 500	-5 500	-5 500
Muut sis.rahoituskulut	-106 517	-106 500	-106 500	-94 900	-96 532	-97 198
Vuosikate	2 639 145	2 083 772	2 446 504	2 685 747	3 050 094	3 155 719
Poistot ja arvonalentumiset	-1 940 765	-2 000 000	-2 040 000	-2 650 000	-2 893 758	-3 313 949
Sumupoistot	-1 940 765	-2 000 000	-2 000 000	-2 650 000	-2 893 758	-3 313 949
Satunnaiset tuotot	0	0	-40 000	0	0	0
Tilikauden tulos	698 380	83 772	406 504	35 747	156 336	-158 230
Vuosikate/Poistot %	136	104	122	101	105	95
Vuosikate, euroa/asukas	294	231	272	296	335	345
Asukasmäärä	8 977	9 010	9 010	9 064	9 110	9 156
Kertynyt ali-/ylijäämä	-400 111	-316 339	6 393	42 140	198 476	40 246

Toimintakate

Kaupungin tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2016 talousarvion mukainen toimintakate on noin -46,35 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnan verotuloilla ja käyttötalouden valtionosuuksilla on merkittävä osuus toiminnan rahoituksessa.

Vuosikate

Kaupungin tuloslaskelman välituloksena esitettävä vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus olisi riittävä. Karkkilan kaupungin vuosikate on vuonna 2016 poistoja suurempi ja kaupunki pystyy keräämään vuosikatteella kumulatiivista ylijäämää. Vuoden 2016 talousarvion mukainen vuosikate on 2,69 miljoonaa euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot

Poistoina esitetään kaikki suunnitelman mukaiset poistot pysyviin vastaaviin kuuluvien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista. Määrältään ne ovat vuoden 2016 talousarvioissa noin 2,65 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos

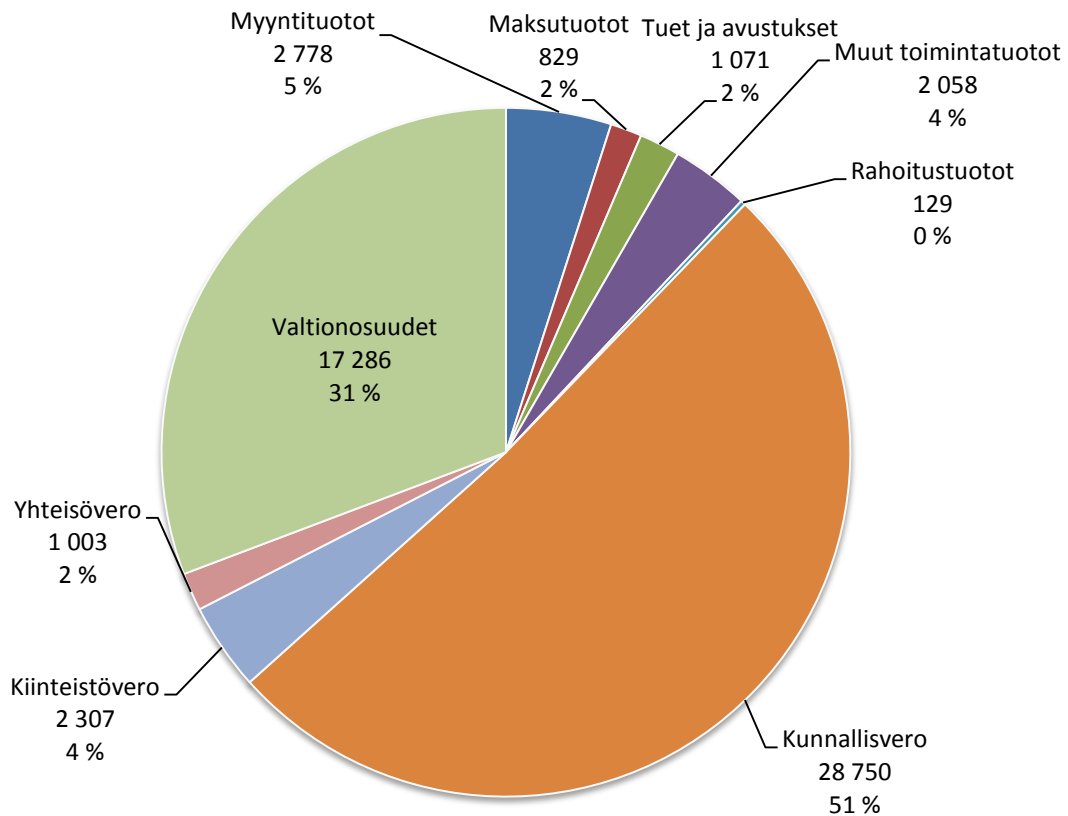
Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Vuoden 2016 tilikauden tulos on 36 tuhatta euroa.

Kertynyt kumulatiivinen yli-/ alijäämä

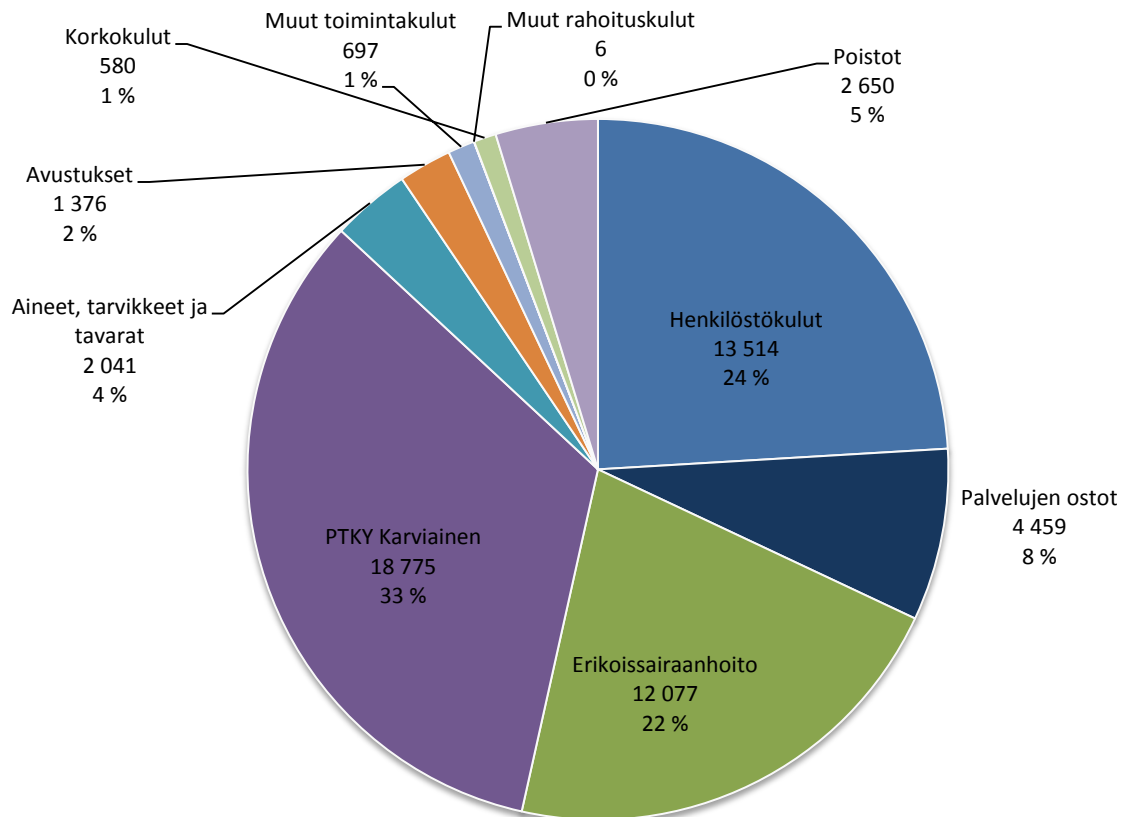
Kumulatiivinen ylijäämä on noin 40 tuhatta euroa, kun kumulatiivisen ylijäämän määrässä huomioidaan tilinpäätöksen 2014 tilikauden tulos ja vuoden 2015 osavuositarkastuksen 03/2015 mukainen ennuste. Kuntalain (410/2015) § 110 mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelmassa tulorahoitusta on lisätty vuodelle 2017, jotta lakisääteisesti päästään taloussuunnittelukaudella kumulatiiviseen ylijäämään. Tulorahoitus on laskennallisesti lisätty verorahoitukseen.

	TP2014	MTA2015	TAE2015	TA2016	TS2017	TS2018
Tilikauden tulos	698 380	83 772	406 504	35 747	156 336	-158 230
Kertynyt ali-/ylijäämä	-400 111	-316 339	6 393	42 140	198 476	40 246

Tulojen jakauma (1 000 €)

Kulujen jakauma (1 000 €)

8 KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS

Karkkilan kaupungin vesihuoltolaitoksen sisäisen eriyttämisen menetelmäksi on valittu kaupunginvaltuuston kokouksessa 12.11.2001 muu taseyksikkö. Karkkilan kaupungissa taseyksikön eriyttämistavaksi on kuitenkin sovellettu laskennallista eriyttämistä aikaisimpina tilikausina sekä virallisesti vuodesta 2015 alkaen. Laskennallisessa eriytyksessä vesihuoltolaitoksen talousarvio sisältyy kaupungin talousarvioon samalla tavalla kuin muiden yksiköiden talousarviot. Vesihuoltolakia on uudistettu 22.8.2014 ja vesihuoltolain uudet asetukset ovat tulleet voimaan syyskuussa 2014. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 9.3.2015 antanut lausunnon, jossa ohjeistetaan kuntia lain muutoksen vaikutuksista kuntaan. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Mikäli vesihuoltolaitos huolehtii huleveden viemäroinnistä vesihuoltolain 17 a §:n mukaisen kunnan päätöksen perusteella, myös huleveden viemäroinnin kirjanpito tulee eriyttää. Lausunnossaan kuntajaosto korostaa, että vesihuoltolaitoskokonaisuus (vesihuolto ja huleveden viemärointi) tulee eriyttää kirjanpidollisesti joko kunnallisena liikelaitoksena tai taseyksikkönä. Sen sijaan huleveden viemärointi voidaan eriyttää muusta vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti.

Talousarviossa 2016 on esitetty kaupunginvaltuuston 7.12.2015 päätöksen mukaisesti kirjanpidollista vesihuoltolaitoksen eriyttämistapaa, jossa huleveden kustannukset on laskennallisesti eriytetty. Kirjanpidollisen taseyksikön peruspääoman korko on vuodelle 2016 yhteensä 3 prosenttia. Kaupunki perii vesihuoltolaitokselta peruspääoman lisäksi korkoa lainoista vuoden 2016 kaupungin lainakantaan kohdistuvan keskimääräisen koron mukaisesti (Karkkilan lainasalkun laskennallinen vuoden 2016 keskikorko talousarvion laadintahetkellä 1,0763 %). Vesihuoltolaitos lyhentää lainoja kaupungille rahoituslaskelmassa esitetyn vesihuoltolaitoksen toiminnan ja investointien rahavirran mukaisesti. Tasearvot ja suunnitelmapoistot laaditaan kaupungin tilinpäätöksen mukaisina.

Vuodelle 2016 uutena tuleva huleveden eriytyks on tehty laskennallisesti, koska sekaviemäroinnin takia tarkkaa huleveden osuutta ei ole voitu yksilöidä. Huleveden osuus on laskettu vertailemalla vuoden 2014 puhdistetun jäteveden osuutta sekä laskutetun jäteveden määrää. Vuonna 2014 Karkkilan kaupungin puhdistetun jäteveden määrä on ollut 793 514 m³ ja laskutetun jäteveden määrä 377 173 m³ sekä laskutetun puhtaan veden määrä 383 513 m³. Näiden arvojen perusteella on saatu huleveden laskennalliseksi osuudeksi 52,46 prosenttia viemärlaitoksen kustannuksista. Huleveteen kohdistuvien poistojen osalta on esitetty erillinen investointilistaus talousarviokirjan investointiosassa.

Liikelyläämäksi vuodelle 2016 arvioidaan 214 702 euroa ja tilikauden ylijäämäksi 100 302 euroa. Vesihuoltolaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittu niin, että vesihuoltolaitos pystyy taloussuunnittelukaudella kattamaan toiminnastaan aiheutuvat kulut sekä maksamaan peruspääoman korkoa kaupungille.

Vesihuoltolaitos vastaa Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön talousvedelle asettamista laatuvaatimuksista ja –suosituksista ja toimittaa niiden mukaisesti käyttöveden kuluttajien tarpeisiin. Vesihuoltolaitokselle kuuluu sekä verkosto että sen laitokset.

Vesihuoltolaitoksen veden käyttömaksut ovat 1.1.2016 alkaen seuraavat (alv 0%):

	2016	2015	2014
VESI	1,67 €/m ³	1,67 €/m ³	1,59 €/m ³
JÄTEVESI	2,18 €/m ³	2,18 €/m ³	2,07 €/m ³

Huleveden osalta tehdään selvityksiä erillisen hulevesimaksun käyttöönotosta vuodelle 2016.

Vesihuoltolaitoksen toiminnan painopisteenä tulee olemaan taloussuunnittelukaudella toimenpiteet vesilaitoksen vuotovesien määrän pienentämiseksi laatimalla tavoitteellinen pitkän aikavälin suunnitelma toimenpiteistä ja saneerausohjelmasta, joilla puhtaan vesijohtoverkoston vuotomäärää saadaan vähennettyä sekä jätevesiviemärijärjestelmään pääsevien hulevesien saaminen hallintaan siten, että ne eivät kulkeutuisi puhdistamolle ja kuormittaisi siten enää viemärilaitoksen puhdistamisprosesseja.

Tulevan toimintakauden aikana arvioidaan tarkemmin taseyksikön tuottamien palvelujen kysyntään, tuotantotavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä. Perusteluissa pyritään tekemään selkoa toiminnan painopisteistä ja kehittämistarpeista sekä arvioidaan voimavarojen riittävyyttä muun muassa henkilöresurssien ja muiden tuotannontekijöiden osalta sekä toiminnan kannattavuuden ja pääomarahoituksen osalta.

VESIHUOLTOLAITOS TULOSLASKELMA	TP 2014 ulk./sis.	TA 2015 ulk.	TA 2016 ulk./sis.	TS2017 ulk./sis.	TS2018 ulk./sis.
LIIVEVAIHTO	1 643 575	1 630 000	1 832 000	1 863 510	1 876 369
Liiketoiminnan muut tuotot	47 829	11 000	16 000	16 275	16 387
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä			5 000	5 086	5 121
Materiaalit ja palvelut					
Aineet tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-190 500	-199 200	-213 415	-214 461	-215 512
Varastojen lisäys tai väh.	-1 101	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-624 646	-484 800	-549 865	-552 559	-555 267
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-182 215	-206 300	-219 600	-220 676	-221 757
Henk.korvauks. ja muut	0	0	0	0	0
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-61 196	-61 600	-53 403	-53 665	-53 928
Muut henkilösivukulut	-9 234	-10 300	-11 200	-11 255	-11 310
Poistot ja arvonalennukset					
Suunnitelman muk. poistot	-504 329	-518 900	-534 000	-478 482	-463 633
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-54 168	-9 600	-56 815	-57 093	-57 373
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJ.)	64 016	150 300	214 702	296 680	319 097
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut kaupungille	-21 170	0	-19 500	-19 596	-19 692
Korkokulut muille	0	0	0	0	0
Korvaus perus-/ jäänköspääomasta	-106 517	0	-94 900	-95 365	-95 832
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-63 671	150 300	100 302	181 720	203 574

VESIHUOLTOLAITOS HULEVEDEN VIEMÄRÖINTI TULOSLASKELMA	TP 2014 ulk./sis.	TA 2015 ulk.	TA 2016 ulk./sis.	TS2017 ulk./sis.	TS2018 ulk./sis.
LIKEVAIHTO			0		
Liiketoiminnan muut tuotot			0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä			2 623	2 668	2 687
Materiaalit ja palvelut					
Aineet tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana			-79 275	-79 663	-80 054
Varastojen lisäys tai väh.			0	0	0
Palvelujen ostot			-194 522	-195 475	-196 433
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot			-35 830	-36 006	-36 182
Henk.korvauks. ja muut			0	0	0
Henkilösivukulut					
Eläkekulut			-8 769	-8 812	-8 855
Muut henkilösivukulut			-1 836	-1 845	-1 854
Poistot ja arvonalennukset					
Suunnitelman muk. poistot			-227 600	-223 900	-215 400
Arvonalentumiset			0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut			-2 885	-2 899	-2 914
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJ.)	0	0	-548 094	-545 933	-539 005
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut kaupungille			-900	-904	-909
Korkokulut muille			0	0	0
Korvaus perus- /jäännöspääomasta			-4 500	-4 522	-4 544
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut			0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-553 494	-551 359	-544 458

VESIHUOLTOLAITOS VESIHUOLTO TULOSLASKELMA	TP 2014 ulk./sis.	TA 2015 ulk.	TA 2016 ulk./sis.	TS2017 ulk./sis.	TS2018 ulk./sis.
LIKEVAIHTO			1 832 000	1 863 510	1 876 369
Liiketoiminnan muut tuotot			16 000	16 275	16 387
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä			2 377	2 418	2 435
Materiaalit ja palvelut					
Aineet tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana			-134 140	-134 797	-135 458
Varastojen lisäys tai väh.			0	0	0
Palvelujen ostot			-355 343	-357 085	-358 834
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot			-183 770	-184 670	-185 575
Henk.korvauks. ja muut			0	0	0
Henkilösivukulut					
Eläkekulut			-44 634	-44 852	-45 072
Muut henkilösivukulut			-9 364	-9 410	-9 456
Poistot ja arvonalennukset					
Suunnitelman muk. poistot			-306 400	-254 582	-248 233
Arvonalentumiset			0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut			-53 930	-54 194	-54 460
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJ.)	0	0	762 796	842 613	858 103

Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut kaupungille			-18 600	-18 691	-18 783
Korkokulut muille			0	0	0
Korvaus perus- /jäännöspääomasta			-90 400	-90 843	-91 288
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut			0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	653 796	733 079	748 032

VESIHUOLTOLAITOS RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS2017	TS2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelyjäjäjäjä (-alijääjäjä)	64 016	150 300	214 702	296 680	319 097
Poistot ja arvonalentumiset	504 329	518 900	534 000	478 482	463 633
Rahoitustuotot ja -kulut	-127 687	0	-114 400	-114 961	-115 524
Tulorahoituksen korjauserät	110 363	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-148 365	-250 000	-240 000	-150 000	-150 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 044	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luvutustulot	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	405 701	419 200	394 302	510 202	517 207
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	12 730	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0	0	-394 302	-510 202	-517 207
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	1 101	0	0	0	0
Saamisten muutokset kunnalta	-1 379				
Saamisten muutokset muilta	103 866	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-24 155	-419 200	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	92 163	-419 200	-394 302	-510 202	-517 207
Rahavarojen muutos	497 864	0	0	0	0

VESIHUOLTOLAITOS HULEVEDEN VIEMÄRÖINTI RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS2017	TS2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	0	0	-548 094	-545 933	-539 005
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	227 600	223 900	215 400
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	0	-76 600	-39 300	-39 300
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	0	-397 094	-361 333	-362 905
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutokset kunnalta	0				
Saamisten muutokset muilta	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	0	-397 094	-361 333	-362 905

VESIHUOLTOLAITOS VESIHUOLTO RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS2017	TS2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	0	0	762 796	842 613	858 103
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	306 400	254 582	248 233
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-114 400	-114 961	-115 524
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	0	-163 400	-110 700	-110 700
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luvutustulot	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	0	791 396	871 535	880 112
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0		0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutokset kunnalta	0				
Saamisten muutokset muilta	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	0	791 396	871 535	880 112

9 KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEET

Konserniohjeet on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 6.9.2010, § 45. Kaupungin konserniin kuuluu seuraava tytäryhteisö:

Kiinteistö Oy Sorvirinne

KOy Sorvirinteestä on myyty 2013 valmistuneen toimitilastrategian mukaisesti asuntoja, jotka ovat tyhjentyneet vuokralaisten lopetettua vuokrasuhteensa. Myyntiä tulee jatkaa myös vuonna 2016. Tällä hetkellä yksi asunnoista on myyty.

Tavoite taloussuunnittelukaudelle: Kiinteistöyhteisön taloudellista tilannetta seurataan ja raportoidaan. Mittari: Raportointi 2 kertaa vuodessa. **Vastuhenkilö:** Kaupunginjohtaja

10 INVESTOINTIOSA

1 KIINTEÄ OMAISUUS	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KAUPUNGINHALLITUS					
RAAKAMAAN HANKINTA					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-300 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto	0	-300 000	-100 000	-100 000	-100 000
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-300 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto	0	-300 000	-100 000	-100 000	-100 000

2 TALONRAKENNUS	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
NYHKÄLÄN KOULU, LAAJENNUS JA SANEERAUS					
Tulot	1 941 000	901 000	357 000	357 000	357 000
Menot	-3 857 995	-7 425 000	-3 800 000	0	0
Netto	-1 916 995	-6 524 000	-3 443 000	357 000	357 000
TERVEYSASEMAN SUUNNITTELU, PERUSKORJAUS JA LAAJENNUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 928	-385 000	-3 810 000	-1 900 000	0
Netto	-1 928	-385 000	-3 810 000	-1 900 000	0
MUUT PERUSKORJAUSHANKKEET					
PALOASEMAN SISÄILMAKORJAUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-35 000	0	0
Netto	0	0	-35 000	0	0
KAUPUNGINTALON SISÄILMAKORJAUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 000	-15 000	-15 000
Netto	0	0	-15 000	-15 000	-15 000
HAAPALAN PK KATTOVESIVIERMÄRÖINTI JA PIHAN KORJAUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-30 000	0	0
Netto	0	0	-30 000	0	0
YHTEISKOULUN SISÄILMAKORJAUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-105 225	-325 000	-250 000	0
Netto	0	-105 225	-325 000	-250 000	0
HÖGFORSIN PK PIHA-ALUEEN KUNNOSTAMINEN JA KALUSTEET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	-20 000	0
Netto	0	0	0	-20 000	0
YRITTÄJÄNTIE 65, LÄMMITYSTAVAN MUUTOS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-60 000	0	0
Netto	0	0	-60 000	0	0
TYÖKESKUS PAJAKATU 2, KATTOREMONTTI					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-100 000	0	0
Netto	0	0	-100 000	0	0

MUIDEN RAKENNUSTEN PERUSKORJAUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	-500 000
Netto	0	0	0	0	-500 000
Tulot	1 941 000	901 000	357 000	357 000	357 000
Menot	-3 859 923	-7 915 225	-8 175 000	-2 185 000	-515 000
Netto	-1 918 923	-7 014 225	-7 818 000	-1 828 000	-158 000

3 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
KADUT, PERUSPARANTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-50 000	-175 000	-150 000	-150 000
Netto	0	-50 000	-175 000	-150 000	-150 000
KADUT, UUDISRAKENTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-61 597	-80 000	-100 000	-100 000
Netto	0	-61 597	-80 000	-100 000	-100 000
KADUT, PÄÄLLYSTEET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-50 000	-50 000	-150 000	-150 000
Netto	0	-50 000	-50 000	-150 000	-150 000
TUORILAN ASEMAKAAVA-ALUE VAIHE 1					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-40 000	0	-250 000	-250 000
Netto	0	-40 000	0	-250 000	-250 000
PUISTOT JA YLEISET ALUEET					
TENNISKENTTÄ, PINNOITTEEN UUSINTA					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 000	0	0
Netto	0	0	-15 000	0	0
HELSINGINTIEN PALLOKENTÄN SALAOJITUKSEN KORJAUS JA KUIVATUKSEN PARANNUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-30 000	0	0
Netto	0	0	-30 000	0	0
PYHÄJÄRVEN VENEPAIKKARANNAN RUOPPAUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-25 000	0	0
Netto	0	0	-25 000	0	0
HARJUN KENTÄN MADALTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-20 000	-100 000	-100 000
Netto	0	0	-20 000	-100 000	-100 000
MUIDEN YLEISALUEIDEN KUNNOSTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	-400 000
Netto	0	0	0	0	-400 000
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-201 597	-395 000	-750 000	-1 150 000
Netto	0	-201 597	-395 000	-750 000	-1 150 000

4 IRTAIN OMAISUUS	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KAUPUNGINHALLITUS					
SÄHKÖISET KOKOUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-18 000	0	0
Netto	0	0	-18 000	0	0
SISÄISEN VIESTINNÄN PARANTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 000	0	0
Netto	0	0	-15 000	0	0
TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINNON JÄRJESTELMÄHANKINNAT					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	-300 000	0
Netto	0	0	0	-300 000	0
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA					
TIETO- JA VIESTINTÄ-TEKNIKKAHANKINNAT					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-10 290	-25 000	-15 000	-30 000	-30 000
Netto	-10 290	-25 000	-15 000	-30 000	-30 000
NYHKÄLÄN KOULUN KALUSTEET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-600 000	-600 000	0	0
Netto	0	-600 000	-600 000	0	0
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
MUSEON OPASTEKYLTIT					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-10 000	0	0
Netto	0	0	-10 000	0	0
RUUKINPAJAN PAKETTIAUTO					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 000	0	0
Netto	0	0	-15 000	0	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
KONEET JA KALUSTO					
PYÖRÄKUORMAAJAN VAIHTO					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	-50 000
Netto	0	0	0	0	-50 000
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-10 290	-625 000	-673 000	-330 000	-80 000
Netto	-10 290	-625 000	-673 000	-330 000	-80 000

5 VESIHUOLTOLAITOS	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS JA UUDISRAKENTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-100 000	-175 000	-150 000	-150 000
Netto	0	-100 000	-175 000	-150 000	-150 000
PUHDISTAMON SANEERAUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-30 000	0	0
Netto	0	0	-30 000	0	0
VESIJOHDON RUNKOVERKON VENTTIILIENTEN KORJAUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-20 000	0	0
Netto	0	0	-20 000	0	0
KOLISEVANTIEN ALIKULKU, AVO-OJAN PUTKITUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 000	0	0
Netto	0	0	-15 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-100 000	-240 000	-150 000	-150 000
Netto	0	-100 000	-240 000	-150 000	-150 000

5 VESIHUOLTOLAITOS (huleveden erittely) sisältyy vesihuoltolaitokseen)	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS JA UUDISRAKENTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-26 200	-45 900	-39 300	-39 300
Netto	0	-26 200	-45 900	-39 300	-39 300
PUHDISTAMON SANEERAUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 700	0	0
Netto	0	0	-15 700	0	0
VESIJOHDON RUNKOVERKON VENTTIILIENTEN KORJAUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
KOLISEVANTIEN ALIKULKU, AVO-OJAN PUTKITUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-15 000	0	0
Netto	0	0	-15 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-26 200	-76 600	-39 300	-39 300
Netto	0	-26 200	-76 600	-39 300	-39 300

YHTEENSÄ INVESTOINNIT	TP 2014	MTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Tulot	1 941 000	901 000	357 000	357 000	357 000
Menot	-3 870 213	-9 141 822	-9 583 000	-3 515 000	-1 995 000
Nettomenot	-1 929 213	-8 240 822	-9 226 000	-3 158 000	-1 638 000

Investointien perustelut

1. KIINTEÄ OMAISUUS KAUPUNGINHALLITUS

KIINTEISTÖJEN TAI RAAKAMAAN HANKINTA

Taloussuunnitteluvuosille varattu 100 000 euroa kiinteistöjen tai raakamaan hankintaan varten. Määräraha on tarkoitettu käytettäväksi etuosto-oikeustilanteita varten sekä muuta kiinteistöjen tai raakamaan hankintaa varten, joka edistää tehokasta maankäyttöä tai kaavoitusta Karkkilassa.

2. TALONRAKENNUS TEKNINEN LAUTAKUNTA

NYHKÄLÄN KOULU, LAAJENNUS JA SANEERAUS

Kohteessa saneerataan kokonaisuudessaan A- ja C-siivet suunnitelman mukaiseen koulutoimintaa palvelevaan kuntoon siten, että opetustoiminta niissä voi alkaa niissä syksyllä 2016.

TERVEYSASEMAN SUUNNITTELU, PERUSKORJAUS JA LAAJENNUS

Kohteen talotekniikan ja osin rakenteiden saneeraus, kahdessa vaiheessa. 1-vaihe alkaen 2016, ja 2-vaiheen valmistuminen 2017.

PALOASEMAN SISÄILMAKORJAUKSET

Kohteessa teetetään sisäilman haitta-aineiden poistamiseksi korjaustoimenpiteitä rakenteissa, jotka on sisäilmatutkimuksissa tullut esiin.

Sisäilmatutkimukset on teetetty LUP:n sisäilmailmoitusten ja selvitysten perusteella, kaupungin puolelta selvityksiin osallistuen, työterveyslääkäri sekä tekninen isännöitsijä, työsuojeluviranomaisien määräykset huomioiden.

KAUPUNGINTALON SISÄILMAKORJAUKSET

Kaupungin hallitsemassa Ruukkikiinteistön kerroksessa jatketaan tutkimusten ja sisäilmahavaintojen mukaan työhuoneiden sisäilman laadun parantamista erillisen työsuunnitelman mukaan.

HAAPALAN PK KATTOVESIVIEMÄRÖINTI JA PIHAN KORJAUS

Haapalan päiväkodin kattojen sadevesirännien poistoviemäreitä ei ole tehty, vaan sadevedet valuvat suoraan sokkelien viereen, vahingoittaen sokkelirakennetta, ja mahdollistaen kosteuksien kapillaarinousun seinärakenteeseen, täten mahdollistaen ulkoseinärakenteen vahingoittumisen.

Kattovesiviemäröinnin korjauksen yhteydessä korjataan samalla sokkelin patolevyeritys, ja pihan sora-alueen rakennuksen viereisen osan kallistukset siten, että sadevedet eivät keräydy oleskelualueelle.

YHTEISKOULUN SISÄILMA- JA MUUT PERUSKORJAUKSET

Yhteiskoulu/Lukio A-osan kellarikerros on kosteusvaurioitunut ja lattiarakenteesta on kosteusmittarilla mitattavissa lattiarakenteen kosteusvaurio. Kuivatetaan kostunut lattiarakenne ja poistetaan vahingoittunut liimaus betonista sekä uusitaan lattiapinnat. Kotitalousluokan nykyiset kalusteet ovat jo käyttöikänsä päässä, uusitaan samassa yhteydessä. Jotta lattian kostuminen estetään uudelleen, on A-osan sokkelirakenne korjattava patolevyin ja salaoja/kattovesikorjauksin.

Yhteiskoulun keittiön ruokatarvikekuljetusluiska on liian jyrkkä ja ilman katosta, ollen erityisesti talvella vaarallinen käyttää. Kuljetusluiska uusitaan luiska sokkelikorjauksen yhteydessä nykymääräysten mukaiseksi, katokselliseksi sekä kaltevuudeltaan sallituksi.

Vuonna 2016 korjataan myös yhteiskoulun C-osan, alakerroksen lattiarakenne, teknisentyönluokan sekä aulan osuudelta. Samassa yhteydessä uusitaan vahingoittunut aulan alakattolevytys. Vuonna 2017 on tarkoitus jatkaa sisäilmakorjauksia.

HÖGFORSIN PK PIHA-ALUEEN KUNNOSTAMINEN JA KALUSTEET

Kunnostetaan Högforsin päiväkodin piha-alueen valaistusta sekä ulkoleikkitarvikkeiden varastointipaikkaa. Järjestetään pihan leikkialueelle sivistystoimen/päiväkodin henkilöstön suunnitelman mukaisesti leikkivälineitä.

YRITTÄJÄNTIE 65, LÄMMITYSTAVAN MUUTOS

Kaupungin varikkona toimivan kiinteistön energiataloudellisesti epäedullinen ja ympäristön turvallisuuden kannalta kyseenalainen kaasulämmitysjärjestelmä muutetaan nykyaikaisemmaksi ja käyttötaloudeltaan edullisemmaksi esim. kauko- tai maalämpöön.

TYÖKESKUS PAJAKATU 2, KATTOREMONTTI

Osa nykyisestä peltikattorakenteesta on vahingoittunut, ajan sekä lumienpoiston vaikutuksesta ja kattorakenteessa on ruostumisen aiheuttamia vuotokohtia. Kohdat on paikattu, mutta kattorakenne on osin vahingoittunut siinä määrin, että osa peltikatto-osuudesta on uusittava. Lisäksi Vihtijärventien puoleisen sivun osuudelta, uusitaan kattorännit syöksyputkineen.

MUUT PERUSKORJAUSHANKKEET SUUNNITELMAVUODET

Korjausvelan hillitsemiseksi taloussuunnittelukaudella on varauduttava myös muihin peruskorjaushankkeisiin. Korjausvelan haltuun saamiseksi laaditaan vuonna 2016 erillinen suunnitelma.

3. JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS TEKNINEN LAUTAKUNTA

KADUT, PERUSPARANTAMINEN

Toteutetaan Puutarhakadun linjauksen oikaisu ja päällystäminen. Kirjurinkadun laaja perusparannus kadun kokoojakatu-luokituksen osalta saatiin kuntoon 2015. Kirjurinkadun loppuosa Mäntylänselän liittymästä itään jatkuu pienempiluokkaisena tonttikatuna ja tämä perusparannus tehdään seuraavaksi, jolloin Kirjurinkadun perusparannus saadaan valmiiksi.

KADUT, UUDISRAKENTAMINEN

Tuorilantien jalankulku tapahtuu nykyisin hyvin kapealla piennarosalla. Reunakivellä erotettu kevyen liikenteen oma kulkureitti parantaa Tuorilantien kevyen liikenteen turvallisuutta oleellisesti välillä Märsyntie – Jussilantie.

KADUT, PÄÄLLYSTEET

Päällystämiskohteista toteutetaan kohteet Vihdintie, Valtatie ja Tammelantie välillä Keskuskatu - Kahilaisentie sekä Harjukatu välillä Huhdintie - Tammelantie.

TUORILAN ASEMAKAAVA-ALUE VAIHE 1

Tuorilan kaupunginosassa uusi asemakaava Pähkinäpuiston osalta toteutetaan vaiheittain vuodesta 2017 alkaen siten, että vaiheen 1 infratöiden valmistuttua saadaan alue mahdollisimman nopeasti valmiiksi ja käynnistettyä alueen uusien tonttien markkinointi. Vaiheessa 1 toteutetaan Pähkinäpuiston sisäänmenoa koskevat katuosuudet Hakamaentie ja Pähkinätien ensimmäinen liittymähaara itään.

TENNISKENTTÄ, PINNOITTEEN UUSINTA

Karkkilan ainoa tenniskenttä sijaitsee Vattolassa. Kentän pinta on kulunut kauttaaltaan ja vaatii korjausta pinnoitteen osalta.

HELSINGINTIEN PALLOKENTÄN SALAOJITUKSEN KORJAUS JA KUIVATUKSEN PARANNUS

Keskuskentän käyttöä on jouduttu ajoittain rajoittamaan huonon salaojituksen ja hulevesien kuivatusongelmien takia. Toimenpiteillä varmistetaan kentän kausittaista tehokasta käyttöä.

PYHÄJÄRVEN VENEPAIKKARANNAN RUOPPAUS

Venepaikkojen ja Pyhäjärven jokisuun parantaminen ruoppaamalla on luvanvarainen toimenpide ja vaatii erikoiskalustoa. Hanke tullaan kilpailuttamaan erikseen ulkopuolisella urakoitsijalla.

HARJUN KENTÄN MADALTAMINEN

Hankkeen valmistelussa pyritään tuomaan esille sen erityispiirteet ja tavoitteet loppuvuodesta 2015. Hankkeeseen on varattu erillinen suunnitteluraha vuodelle 2016. Vuoden 2017 toteutuksella tavoitellaan kentän korkeusaseman saattamista nykyistä alemmalle tasolle, jolloin kenttä tukeutuu luonnollisemmin Nyhkälän koulun piha-alueisiin toiminnallisesti ja sen käytettävyys paranee.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET SUUNNITELMAVUODET

Yleisten alueitten erillisiä hankkeita on esitetty kohdissa tenniskenttä, keskuskenttä ja Pyhäjärven ruoppaus sekä Harjun kentän madallus. Sen lisäksi on useita leikkipaikkoja ja lasten leikkipuistojen leikkivälineitä, joiden parantamista ja uusimista on tehty vuosittain melko maltillisesti. Tätä lasten leikkipaikkojen turvallisuuden ajatusta on noudatettu vuosittain ja sitä tullaan jatkamaan myös tulevina vuosina.

4. IRTAIN OMAISUUS

KAUPUNGINHALLITUS

SÄHKÖISET KOKOUKSET

Sähköisen kokousmateriaalin toimittamiseen siirtymisen mahdollistavan asianhallintaohjelmiston päivittäminen. Investointi edistää kaupungin asianhallintaprosesseja ja tuo säästöjä tulostuskustannuksiin.

SISÄISEN VIESTINNÄN PARANTAMINEN

Kaupungin sisäisen viestintäkanavan (Intranetin) päivittäminen. Investointi parantaa sisäistä tiedonkulkua ja vahvistaa Intranetin asemaa sisäisen johtamisen välineenä.

TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINNON JÄRJESTELMÄHANKINNAT

Kaupungin käyttämien talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät ovat vanhentuneet eivätkä nykyisten järjestelmien ominaisuudet tue kaikkia nykyaikaisia sähköisiä ominaisuuksia esimerkiksi sähköisten laskujen lähettäminen, henkilöstötietojen reaaliaikainen seuranta. Järjestelmäpäivityksillä olisi mahdollisuus tehostaa taloussuunnittelukaudella talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIKKAHANKINNAT

Määrärahalla tullaan hankkimaan vuoden 2016 aikana esi-, perus- ja lukio-opetukseen tieto- ja viestintätekniikkaa. Esi- ja perusopetuksen tieto- ja viestintätekniikan monipuolista opetuskäyttöä tulee edelleen kehittää, jotta voidaan vastata yhteiskunnan ja opetussuunnitelman muutoksiin. Tämä edellyttää sekä verkkoyhteyksien, päätelaitteiden että ohjelmien saattamista tarkoituksenmukaiselle tasolle. Strategia edellyttää että tieto- ja viestintätekniikan perustaitoja opiskellaan kaikilla luokka-asteilla.

NYHKÄLÄN KOULUN KALUSTEET

Nyhkälän koulun ensikertaiseen kalustamiseen hankitaan vuoden 2015 hankittavien kalusteiden (kalusteet, keittiö ja puutyösalin varustus teknisen työn luokasta) lisäksi loput kalusteet, tvt-laitteistot, teknisen työn luokan muut opetustilat ja ensikertaiseen kalustamiseen kuuluvat opetusvälineet.

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

MUSEON OPASTEKYLTIT

Museon opastekylttien uusiminen 2-tien varrelle, Pusulantielle ja keskustan alueella; tarvitaan uudet standardien mukaiset opastemerkit, koska nykyiset mallit jäävät pois käytöstä. Vanhat kyltit on poistettava. Mikäli niitä ei poisteta, tulee aluehallintovirasto poistamaan kyltit ja lähettää laskun Karkkilan kaupungille. Kyltit ovat osa museoalueen markkinointia.

RUUKINPAJAN PAKETTIAUTO

Ruukinpajalle on tarve uusia ajoneuvokalustoa autojen jatkuvan korjaustarpeen vuoksi. Tällä hetkellä nuorisopajalla on käytössä kaksi autoa, jotka ovat molemmat jo huonossa kunnossa. Syksyyn 2015 mennessä autojen korjauskulut ovat olleet 2340 €. Autoja tarvitaan tilaustöiden toteuttamiseen mm. muuttokeikat, pienet korjaus /purkutyöt, teippaustilaukset yms. Pajan autoja käyttävät pajaohjaajat ja pajanuoret. Huonokuntoinen auto on turvallisuusriski.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

PYÖRÄKUORMAAJAN VAIHTO

Nykyinen pyöräkuormaaja on vaihtokunnossa ja sillä on vielä potentiaalista vaihtoarvoa. Työkoneen uusiminen tässä vaiheessa vaihtamalla vanha työlaite uuteen tai uudempaan on taloudellisesti kannattava toimenpide ja sillä saadaan myös toiminnan tehokkuutta parannettua.

5. VESIHUOLTOLAITOS TEKNINEN LAUTAKUNTA

VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS

Käynnistetään Sudetin alueen vesihuoltoverkoston peruskorjaus Toivikinkadun osalta. Vastaavaa järjestelmällistä uudistamista on toteutettu viimeksi Polarin vanhan verkoston osalta, jossa tonttikatujen vesihuoltoverkosto on saatu vuoteen 2015 mennessä korjattua.

PUHDISTAMON SANEERAUS

Puhdistamon saneeraustarpeita ohjaa toimintaan liittyvä ELY-lupamenettely. Viimeisin puhdistamon lupahakemus jätettiin 2015 toukokuussa. Seuraavia puhdistamon lupaehtoja valmistellaan Uudenmaan ELY-keskuksessa. Uudet lupaehdot voivat tulla puhdistamolle jo vuonna 2016. Uuden luvan lupaehtoihin on kyettävä reagoimaan nopeasti, jotta tarvittavat toimenpiteet saadaan tehtyä määräaikaan mennessä.

VESIJOHDON RUNKOVERKON VENTTIILIENTEN KORJAUS

Vesijohtoverkoston venttiilien korjaamisella varmistetaan kaupungissa tarvittava paikallinen puhtaan veden jakelun häiriöttömyys. Erityisesti paikallisissa häiriötilanteissa alue- ja katukohtainen toimintavarmuus parantuvat merkittävästi.

KOLISEVANTIENTEN ALIKULKU, AVO-OJAN PUTKITUS

Avo-ojan putkittamisella saadaan alikulkuun liittyvien hulevesien poisjohtamisen ongelmat korjattua.

11 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Samoin ilmenee kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se käytetään.

RAHOITUSLASKELMAN RAKENNE JA SISÄLTÖ

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta

Tulo-rahoitus muodostuu tulolaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä rahoituksen korjauseristä. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä käyttöomaisuuden myyntitulot.

Rahoitustoiminnan nettokassavirta

Antolainojen muutokset sisältävät kunnan myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset. Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä kuinka paljon kunta ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Budjettilainojen määrän ja lyhytaikaisten lainojen limiitin vahvistaminen

Karkkilan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää lyhytaikaisten lainojen ja kuntatodistusten enimmäismäärän sekä hyväksyy talousarviolainojen enimmäismäärän. Valtuusto päättää vuoden 2016 lyhytaikaisten lainojen ja kuntatodistusten enimmäismääräksi 25,0 miljoonaa euroa kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi. Lisäksi valtuusto päättää vuoden 2016 talousarviolainojen nostamisen enimmäismääräksi 13 miljoonaa euroa

Kaupungin lainasalkun kehittyminen vuonna 2016

Arvioiden mukaan kaupungin lainakanta tulee olemaan vuoden 2015 lopussa noin 50,4 miljoonaa euroa, jolloin kasvua vuoden 2014 tilinpäätöksestä on noin 7,8 miljoonaa euroa (vuonna 2014 kaupungin lainakanta noin 42,6 miljoonaa euroa). Vuonna 2016 kaupungin lainakanta tulee kasvamaan noin 6,8 miljoonaa euroa. Lainakannan kasvu vuosina 2015 ja 2016 johtuu vuosikatetta suuremmasta nettoinvestointitasosta. Taloussuunnittelukaudella Karkkilan kaupungin lainakanta tulee olemaan korkeimmillaan vuonna 2017, jolloin se nousee arviolta 57,5 miljoonaa euroon.

Karkkilan kaupungin lainasalkun korkoriskiä pienennetään vuonna 2015, kun lyhytaikaisten lainojen suhteellista määrää tullaan vähentämään. Vuoden 2015 lopussa lainakanta/asukas on noin 5 804 euroa ja vuoden 2016 lopussa noin 6 560 euroa per asukas. Lainakannan ennustetaan lähtevän laskuun vuonna 2018.

RAHOITUSLASKELMA (1000 €)		TP2014	MTA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Varsinainen toiminta ja investoinnit						
Tulorahoitus		2 290	1 734	2 316	3 050	3 156
Vuosikate	+/-	2 639	2 084	2 686	3 050	3 156
Satunnaiset erät	+/-		0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-349	-350	-370	0	0
Investoinnit		-2 852	-10 292	-8 856	-3 158	-1 638
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-	5 415	11 543	9 583	3 515	1 995
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	2 131	901	357	357	357
Käyttöomaisuuden myyntitulot	+	432	350	370	0	0
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	+/-	-562	-8 558	-6 540	-108	1 518
Rahoitustoiminta		1 119	7 783	6 810	308	-1 518
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-					
Antolainasaamisten vähennykset	+					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	10 000	14 600	13 000	7 200	5 900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	3 881	4 817	6 190	7 200	7 560
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-5 000	-2 000	0	308	142
Oman pääoman muutokset	+/-	-1 821	400	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	-1 264	-375	270	0	0
Lainanhoitokate		0,7	0,5	0,4	0,4	0,3
Lainat/asukas		4 750	5 804	6 560	6 522	6 323

karkkila
högfors